

Kontynenty

Tom drugi

**Studia i szkice
o twórczości Bogdana Czaykowskiego**

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
WYDAWNICTWO

Kontynenty

Tom drugi

Studia i szkice o twórczości Bogdana Czaykowskiego

Kontynenty

Tom drugi

Studia i szkice o twórczości
Bogdana Czaykowskiego

pod redakcją

MAGDALENY RABIZO-BIREK i BOŻENY SZALAŚTY-ROGOWSKIEJ

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego ■ Katowice–Rzeszów 2021

[Kup książkę](#)

Recenzent
JERZY MADEJSKI

Publikacja dofinansowana
ze środków Uniwersytetu Rzeszowskiego

Patronat honorowy:

Czasopismo „Archiwum Emigracji.
Studia – szkice – dokumenty”

Polski Fundusz Wydawniczy

Polski Instytut Naukowy
w Ameryce

Związek Pisarzy Polskich
na Obczyźnie

Patronat prasowy:

Kwartalnik literacko-artystyczny
„FRAZA”

Czasopismo „Tematy i Konteksty”

Miesięcznik społeczno-kulturalny „Ślask”

Bogdan Czaykowski
(1932–2007)

A stylized, handwritten signature in black ink, consisting of a large loop and a horizontal line extending to the right.

[Kup książkę](#)

BOGDAN CZAYKOWSKI

Epitafium

Zanim mnie dłoń olbrzyma na miałki proch zetrze,
Pozwól mi Zeusie wierzgnąć chociaż raz kopytem,
A zaś ty, Apollinie, graj mi jazz na lutni,
Żeby widzowie klęski nie odeszli smutni,
Ale uradowani, że z wyroków nieba
Ginie osioł, co nie chciał ryczeć, kiedy trzeba.

Dublin, 1952

Wstęp

Od śmierci Bogdana Czaykowskiego minęło czternaście lat. Jest to dobry czas, aby dokonać reinterpretacji oraz dalszych omówień pozostawionego przez twórcę sporego i różnorodnego dorobku. Książka ta, w zamierzeniu jej pomysłodawczyń, stanowi próbę spełnienia tego zadania, wymagającego wielokierunkowych, zróżnicowanych metodologicznie, interdyscyplinarnych badań.

Bogdan Czaykowski, urodzony 10 lutego 1932 roku w Równem na Wołyniu, zmarły 16 sierpnia 2007 roku w Vancouver, był jednym z najciekawszych polskich poetów XX wieku, o bogatej, dramatycznej biografii. Jej ważnymi epizodami były: kresowe dzieciństwo, zesłanie z rodziną w głąb Rosji (1940–1942), tam aresztowanie i śmierć ojca poety oraz później, w trakcie wędrówki za armią Andersa, również młodszego brata Jerzego, kilkuletni pobyt z matką w polskich sierocińcach w Indiach (1942–1948), okres nauki w Wielkiej Brytanii i Irlandii, debiut literacki, współtworzenie młodoliterackiego środowiska w Londynie (redagowanie pism „Życie Akademickie”, „Merkuriusz Polski”, „Kontynenty” w latach 1955–1962), w 1962 roku przeprowadzka z rodziną na zachodnie wybrzeże Kanady, wieloletnia praca wykładowcy akademickiego na Uniwersytecie Kolumbii Brytyjskiej w Vancouver, działalność naukowa, dydaktyczna, społeczna, a także popularyzacja polskiej kultury w kręgu anglosaskim.

Mimo zainteresowania, jakim w środowisku akademickim cieszy się twórczość Czaykowskiego, pozostaje on twórcą, którego dorobek nie jest dobrze znany szerszemu gronu czytelników. A przecież spuścizna tego poety warta jest przypomnienia, poznania w zachowanej, choć rozproszonej całości, ponownego skomentowania oraz dookreślenia. Bogdan Czaykowski jest autorem jedenastu zbiorów i wyborów poezji: *Trzciny czcionek* (Londyn 1957); *Reductio ad absurdum i prze-*

zwycięzenie (*dialektyka wiersza*) (Londyn 1958); *Sura. Wiersze* (Londyn 1961); *Spór z granicami* (Paryż 1964); *Point-no-Point (1953–1970)* (Paryż 1971); *Wiatr z innej strony. Wiersze zebrane z lat 1953–1989* (Kraków 1990); *Okanagańskie sady* (Wrocław 1998); *Superkontynentalny Toronto–Vancouver. Tryptyk* (Berlin–Toronto 2001); *Jakieś ogromne szczęście. Wiersze wybrane z lat 1956–2006* (Kraków–Toronto 2007); *Ziemioskłon* (Toronto 2007), oraz wydane gośmiernie z inicjatywy kanadyjskich przyjaciół, wspólnego z Andrzejem Buszą dwujęzycznego tomu *Pełnia i przesilenie / Full Moon and Summer Solstice* (Toronto–Rzeszów 2008). Z innym bliskim przyjacielem, Adamem Czerniawskim, opublikował wybór rozmów: *O poezji, nostalgii, krytykach i kryteriach. Rozmawiają: Bogdan Czaykowski i Adam Czerniawski* (Toronto–Rzeszów 2006). Czaykowski był redaktorem oraz autorem wyboru i koncepcji *Antologii poezji polskiej na obczyźnie, 1939–1999* (Warszawa–Toronto 2002), autorem wielu przekładów poezji polskiej na język angielski, w tym (z Andrzejem Buszą) Mirona Białoszewskiego *The Revolution of Things* (Waszyngton 1974) oraz *Gathering Time: Five Modern Polish Elegies* (Mission 1983). Na język polski przetłumaczył między innymi dwa tomy poezji Andrzeja Buszy *Głosy i refrakcje* (Berlin–Toronto 2001) oraz *Obrazy z życia Laquedema / Scenes from the Life of Laquedem* (Berlin–Toronto 2008), wiersze poetów angielskich, kanadyjskich, rosyjskich, chińskich i japońskich oraz pracę kanadyjskiego politologa polskiego pochodzenia Władysława J. Stankiewicza *Niezbędność teorii politycznej. Klasyczne pojęcia w dobie relatywizmu* (Wrocław 2003).

Był też współautorem i redaktorem książek literaturoznawczych oraz socjologiczno-historycznych: *Polacy w Wielkiej Brytanii* (współautor Bolesław Sulik) (Paryż 1961); *Polish Writing in Canada: A Preliminary Survey* (Ottawa 1988), *Polacy w Brytyjskiej Kolumbii. Zbiór szkiców i materiałów / Poles in British Columbia. A Collection of Essays and Documentary Material* (Vancouver 1988), także redaktorem poświęconej nowoczesnej polskiej poezji edycji numeru 23/24 z 1975 roku pisma „New Modern Poetry in Translation”, autorem haseł o polskiej literaturze w wydawanych na kontynencie północnoamerykańskim kompendiach i słownikach. Ogłosił po polsku i po angielsku wiele prac krytycznoliterackich. Ponadto, co Czytelnik będzie mógł wywieść z lektury monografii, znaczna część spuścizny Czaykowskiego jest dotąd niewydana, znana z fragmentów publikowanych w czasopiśmie oraz kwerend w archiwaliach pisarza, znajdujących się między innymi w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie i Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz w prywatnych archiwach. Z dużych,

a niewydanych za życia tego autora projektów można wymienić przywoływane i omawiane w tej monografii tomy prozy: *Ocalone przez bociany*. *Autosekwencje* (ich współautorką była żona pisarza, Jadwiga) i *Uczucia, zdania, sekwencje*, zbiór poezji *Thea*, anglojęzyczny tom szkiców o polskiej literaturze.

Autorzy artykułów zgromadzonych w niniejszej książce proponują wszechstronne spojrzenie na twórczość Bogdana Czaykowskiego – jego poezję, prozę, eseistykę, teksty krytycznoliterackie, socjologiczne, dorobek translatorski i redakcyjny, aktywność epistolografa i interlokutora. Ilość pozostawionych w archiwum pisarza ineditów jest znaczna, w tomie zamieszczono więc także mało znane, publikowane dotąd tylko częściowo teksty Czaykowskiego, a tak się złożyło, że są to utwory „pierwsze” (młodzieńcze) i „ostatnie” (pisane tuż przed eskalacją choroby i śmiercią): *Dzienniczek z Indii*, wiersze *Epitafium* i *Żegnanie*, ważne szkice krytycznoliterackie, napisane pierwotnie po angielsku: *Czesław Miłosz i tak zwana polska szkoła poezji*, „*Proszę państwa do gazu*” *Tadeusza Borowskiego: fakt, fikcja i prawda* oraz *Słowo do rosyjskich polonistów*.

Tom gromadzący prace dwudziestu siedmiu autorów, reprezentujących wszystkie czynne pokolenia badaczy (od nestorów po studentów), z wielu ośrodków akademickich w Polsce, oraz dwójga z Kanady, został podzielony na cztery części tematyczne, opatrzone metaforycznymi tytułami – frazami z wierszy Czaykowskiego.

Część pierwszą, zatytułowaną „*Ja jestem poeta*”, która mieści teksty o charakterze przekrojowym i syntetycznym, prezentujące najważniejsze tematy i formy pisarstwa Czaykowskiego, otwiera artykuł Andrzeja Lama, autora pierwszej polskiej antologii grupy Kontynenty *Opisanie z pamięci* (1965). Na przykładzie dokonanych przez młodego pisarza poprawek w przesłanym Lamowi egzemplarzu debiutanczkiego tomu poezji *Trzcina czcionek* autor artykułu charakteryzuje ówczesne artystyczne fascynacje Czaykowskiego i jego poszukiwania własnego idiomu – jak się okazuje – istotne w perspektywie późniejszej twórczości poetyckiej. Autorzy kolejnych tekstów podejmują zagadnienia epistemologiczne i religijne w twórczości Czaykowskiego oraz omawiają trwałe motywy jego pisarstwa wyrosłe z doświadczeń sowieckiego zesłania (Jerzy Sikora, Justyna Budzik, Olga Medvedeva-Nathoo), przedstawiają z punktu widzenia ekokrytyki obrazy Kanady i „tropy zwierząt” (Anna Jaworska, Magdalena Kokoszka), analizują motywy erotyczne, badają wrażliwość sensualną, inspiracje plastyczne, wątki i estetykę melancholii (Elżbieta Mazur, Roman Sabo, Ewa Bartos, Ewelina Radion).

Część druga, zatytułowana „*Wiersz chciał być*”, przynosi zróżnicowane metodologicznie studia, zgłębiające interpretacyjne bogactwo konkretnych tekstów poetyckich Czaykowskiego: wierszy, cykli i tomów. Autorzy tekstów z tej partii książki (Katarzyna Niesporek, Magdalena Rabizo-Birek, Janusz Pasterski, Bożena Szałasta-Rogowska, Robert Mielhorski) przedstawiają nowe odczytania utworów w tym dorobku kanonicznych, wielokrotnie interpretowanych (*Ogród, Miejsce i czas, Zamiast modlitwy*), jak i zapoznanych (cykl wierszy napisanych 1 listopada 1977 roku) oraz nieznanymi (pozostawiony w maszynopisie tom wierszy miłosnych *Thea*).

Uwagę badaczy artykułów z trzeciej części książki – „*Ludzie bywają wielopoziomowi*” – przykuwają niefikcjonalne formy pisarstwa Czaykowskiego, ich biograficzne konteksty (ważne zdarzenia, kształtujące przyjaźnie) oraz pozaliterackie formy jego aktywności. Omawiane są tu: młodzieńczy *Dzienniczek* z Indii (Agata Paliwoda), napisana wspólnie z Bolesławem Sulikiem książka reporterska o powojennej emigracji w Wielkiej Brytanii i podobna publikacja poświęcona Polakom w Kolumbii Brytyjskiej (Anna Jamrozek-Sowa, Anna Reczyńska), wrażenia z jedynej wizyty w powojennej Polsce (Anna Wal), działalność w grupie Kontynenty (Jan Wolski), korespondencja i poetyckie dialogi z Kazimierzem Wierzyńskim, Janem Brzękowskim, Florianem Śmieją, Jerzym Giedroyciem (Jakub Osiński, Beata Tarnowska, Nina Cieślik-Wilk). Wyłania się z tych publikacji coś, co można by nazwać – parafrazując tytuł wiersza poety: „zamiast autobiografii” – zarysem jego życiorysu, który czeka na dokładniejsze „opisanie”.

W czwartej części książki – „*Znalazłszy się w środku tranzytu*” – badacze analizują i oceniają mniej znane fragmenty dorobku Czaykowskiego: twórczość translatorską, publicystyczną i krytycznoliteracką (Arkadiusz Luboń, Kazimierz Adamczyk). Omawiają także ostatnie, niedokończone prace i przedsięwzięcia pisarza – publikowany w latach 2004–2007 na łamach kwartalnika „Fraza” cykl *Listy znad Pacyfiku* (Jolanta Pasterska) oraz przekazane przez Czaykowskiego tuż przed śmiercią Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie archiwum (jego wartość jest prezentowana i wstępnie charakteryzowana przez kustosz Gabinetu Rękopisów Ewę Piskurewicz).

Książkę dopełnia wybór dedykowanych Bogdanowi Czaykowskiemu wierszy: Floriana Śmiei, Andrzeja Buszy, Edwarda Zymana, Romana Sabo, Janusza Pasterskiego, *Kalendarium życia i twórczości* oraz obszerna *Bibliografia*, zawierająca praktycznie cały opublikowany dotąd dorobek Czaykowskiego, poświęcone mu prace oraz teksty literackie, które zostały zainspirowane jego twórczością i osobą.

Bohater tej publikacji unikał jednoznaczności, bał się „twardych” dookreśleń, bywał „ni tu ni tam”. Mamy nadzieję, że ta wielogłosowa monografia zbliży Czytelników do bogatej w ukryte sensy twórczości Bogdana Czaykowskiego, a jednocześnie zachowa jej migotliwą nierozstrzygalność. W zamierzeniu redaktorek tomu oraz autorów i autorek poszczególnych artykułów książka ta ma bowiem inspirować kolejne pokolenia badaczy do kontynuowania pracy – podjęcia kolejnych wątków i tematów twórczości autora *Trzciny czcionej*.

Magdalena Rabizo-Birek, Bożena Szatasta-Rogowska

Noty o Autorach

KAZIMIERZ ADAMCZYK – doktor habilitowany. Pracę na Uniwersytecie Jagiellońskim rozpoczął w 1985 roku w Instytucie Badań Polonijnych w Pracowni Literatury Polskiej na Obczyźnie. Następnie pracował w Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie. W latach 1995–1998 uczył języka i literatury polskiej na University of Connecticut w Storrs w USA. Od roku 2009 zatrudniony w Katedrze Historii Literatury Polskiej XX wieku. Interesuje się literaturą współczesną, w szczególności literaturą autobiograficzną, literaturą i życiem literackim emigracji wojennej i powojennej, literackimi reprezentacjami Holocaustu. Autor między innymi następujących książek *Dziennik jako wyzwanie. Lechoń, Gombrowicz, Herling-Grudziński* (1994) oraz *Doświadczenia polsko-żydowskie w literaturze emigracyjnej (1939–1980)* (2008).

EWA BARTOS – doktor habilitowana, profesor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Pracuje w Instytucie Literaturoznawstwa Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Śląskiego. Zajmuje się między innymi związkami literatury i psychologii, problematyką uwodzenia w literaturze, współczesnym romansem polskim, powieścią popularną, a także twórczością pisarzy emigracyjnych i poetów śląskich XX wieku. Opublikowała pięć książek: *Skiroławki. O powieści erotycznej Zbigniewa Nienackiego* (2013), *Motory. Szkice o/przy Zegadłowiczu* (2013), *E/P. Szkice o literaturze „elitarnej” i „popularnej”* (2014), *Figury braku. O prozie Stanisława Dygata* (2016) oraz *Miejsca (w) wyobraźni. Studia i szkice o poetach z Górnego Śląska* (2019). Jest współredaktorką tomów zbiorowych.

JUSTYNA BUDZIK – doktor. Adiunkt w Instytucie Amerykanistyki i Studiów Polonijnych Uniwersytetu Jagiellońskiego. W latach 2005–2017 wykładowca na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Nauczycielskim Kolegium Języków Obcych Uniwersytetu Jagiellońskiego, później w Instytucie Filologii Angielskiej UJ. Prowadzi wykłady z polskiej literatury emigracyjnej na kontynencie północnoamerykańskim, literatury amerykańskiej, literatury

wielokulturowej w Ameryce Północnej oraz zajęcia językowe, w tym American English. W 2011 roku na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego obroniła pracę doktorską *Zadomowienie i wyobcowanie – o sytuacji pisarzy polskich w Kanadzie*. Interesuje się polską literaturą i sztuką emigracyjną XX i XXI wieku powstającą na kontynencie północnoamerykańskim, zjawiskiem bilingwizmu w polskiej literaturze emigracyjnej, literaturą polską i amerykańską w dialogu ze sztuką. Szkice krytycznoliterackie i eseje publikowała między innymi w „Kontekstach Kultury”, „Tyglu Kultury”, „Stornach”, we „Frazie” i w „Akcentach”.

ANDRZEJ BUSZA – poeta, krytyk, autor opowiadań, historyk literatury angielskiej, tłumacz. Emerytowany profesor UBC w Vancouver. W czasie drugiej wojny światowej przebywał na Bliskim Wschodzie, w latach 1947–1965 w Anglii, gdzie studiował w St. Joseph’s College, a następnie w University College w Londynie (anglistyka). Od 1965 roku w Kanadzie, gdzie został wykładowcą, a następnie profesorem literatury angielskiej na University of British Columbia w Vancouver. Na przełomie lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych był członkiem redakcji londyńskich pism młodoliterackich – „Merkurysa” i „Kontynentów”. Laureat Nagrody Fundacji Kościelskich (1962), Fundacji Władysława i Nelli Turzańskich oraz Nagrody Literackiej Stowarzyszenia Pisarzy Polskich za Granicą (2013). Tworzy w języku polskim i angielskim. Jest wybitnym znawcą twórczości Josepha Conrada, autorem anglojęzycznych publikacji na jego temat, między innymi książki *Conrad’s Polish Literary Background* (1966, oraz współredaktorem wydania *The Rover* Josepha Conrada (we współpracy z J.H. Stapem, 1992). Opublikował tom poetycki *Znaki wodne* (1969), dwujęzyczny tom *Astrolog w metrze / Astrologer in the Underground* w przekładzie na angielski Michaela Bullocka i Jagny Boraks (1971), tomy *Glosy i refrakcje* (2001), *Obrazy z życia Laquedema / Scenes from the Life of Laquedem* (2003) – oba w przekładach na polski Bogdana Czaykowskiego, wybór wierszy *Pełnia i przesilenie / Full Moon and Summer Solstice* (współautor: Bogdan Czaykowski, 2008), poemat *Kohelet* ze wstępem i z adnotacjami Beaty Tarnowskiej (2008; krajowy pierwodruk poematu *Kohelet* miał miejsce na łamach „Akcentu” – w numerze 3 z 1987 roku), *Niepewność* w przekładach Romana Sabo i Beaty Tarnowskiej (2013) oraz *Atol. Wiersze wybrane* (2016). Z Bogdanem Czaykowskim ogłosił w przekładach na angielski wybór wierszy Mirona Białoszewskiego *The Revolutions of Things* (1974) oraz poematy Jarosława Iwaszkiewicza, Mieczysława Jastruna, Czesława Miłosza, Kazimierza Wierzyńskiego *Gathering Time. Five Modern Polish Elegies* (1983). Mieszka w Vancouver.

NINA CIEŚLIK-WILK – doktor. Absolwentka Uniwersytetu Rzeszowskiego, na którym w 2014 roku obroniła rozprawę doktorską *Świadectwa pamięci. Twórczość literacka Floriana Śmiei*. Swoje zainteresowania naukowe kieruje w stronę zagadnień „pamiętania” i „zapominania” w polskiej literaturze emigracyjnej XX i XXI wieku. Praktykująca terapeutka Integracji Sensorycznej, a także propagatorka alternatywnych i wspomagających sposobów

porozumiewania się w pracy z dziećmi ze spektrum autyzmu oraz niepełnosprawnością intelektualną.

ANNA JAMROZEK-SOWA – doktor habilitowana, profesor Uniwersytetu Rzeszowskiego. Pracuje w Instytucie Polonistyki i Dziennikarstwa Uniwersytetu Rzeszowskiego. Zajmuje się dwudziestowieczną i najnowszą literaturą, zwłaszcza prozą, z uwzględnieniem jej rozległych kontekstów społecznych, historycznych, politycznych i psychologicznych. Bada zapis doświadczenia migracyjnego w literaturze polskiej. Ważnym obszarem jej badań jest biografistyka i dokumentacja literacka. Interesuje się także teatrem awangardowym. Jest autorką dwóch książek monograficznych: *Życie powtórzone. O pisarstwie Zofii Romanowiczowej* (2008) oraz *Maski historii, strzępy współczesności. Studium o biografii i twórczości Władysława Lecha Terleckiego* (2018), a także artykułów i szkiców publikowanych w wydawnictwach zbiorowych, pismach naukowych oraz artystycznych. Redagowała lub współredagowała tomy poświęcone teatrowi XX i XXI wieku oraz literaturze XX wieku. Uprawia krytykę literacką i teatralną. Należy do zespołów redakcyjnych kwartalnika literacko-artystycznego „Fraza” oraz Rocznika Naukowego Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego „Warstwy”.

ANNA JAWORSKA – doktorantka na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. W ramach literaturoznawstwa interesuje się przekładem literackim, polsko-angielskimi związkami literackimi, recepcją literatury anglojęzycznej w Polsce oraz polską literaturą tworzoną poza granicami kraju.

MAGDALENA KOKOSZKA – doktor. Adiunkt w Instytucie Literaturoznawstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Zainteresowana związkami literatury i przyrodoznawstwa, genologią form rodzajowych bloku *silva* i poezją polską ubiegłego stulecia. Jest autorką, wydanych wspólnie z Gabrielem Gałą, szkiców o Bolesławie Leśmianie (*Świat poza płotem. Szkice o Leśmianie*, 2004) oraz książki poświęconej twórczości Tymoteusza Karpowicza (*Antologia niemożliwa. Przypadek „Słojów zadrzewnych” Tymoteusza Karpowicza*, 2011). Współredagowała tomy zbiorowe: *Balaghan. Mikroświaty i nanohistorie* (2015), *Antologia literacka. Przemiany, ekspansja i perspektywy gatunku* (2017).

ANDRZEJ LAM – emerytowany profesor Uniwersytetu Warszawskiego, polonista, krytyk i historyk literatury, tłumacz poezji niemieckiej i łacińskiej. Najnowszymi jego książkami są: zbiór artykułów *Portrety i spotkania* (2014), polsko-łacińskie wydanie *Dzieł wszystkich* Horacego, antologia niemieckiej poezji klasycznej *Ciemne źródła* (2017), *Poezje zebrane* Rainera Marii Rilkego (2018).

ARKADIUSZ LUBOŃ – doktor habilitowany, kierownik Zakładu Teorii i Antropologii Literatury w Instytucie Polonistyki i Dziennikarstwa Uniwersytetu Rzeszowskiego. Specjalizacja naukowa: kulturowe, społeczne i literackie aspekty sztuki translatorskiej, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień

artystycznego przekładu i autoprzekładu. Autor książek: *Przekraczanie obcości. Problemy przekładu w programach i twórczości poetów Nowej Fali* (2013), *Poza protokołem tłumacza. Refrakcje znaczeniowe w teorii i praktyce przekładu poetów kręgu „Kontynentów”* (2019), oraz serii artykułów o twórczości przekładowej polskich poetów emigracyjnych (między innymi Stanisława Barańczaka, Jerzego Pietrkiewicza, Józefa Bujnowskiego, Kazimierza Brauna, Wacława Iwaniuka, Reginy Grol) oraz o modelach recepcji translatorskiej w Polsce twórczości autorów brytyjskich i amerykańskich (poezji Rudyarda Kiplinga, liryki Alana Aleksandra Milne’a, prozy Howarda Phillipsa Lovecrafta, komiksów Mike’a Mignoli).

ELŻBIETA MAZUR – doktor habilitowana, profesor Uniwersytetu Rzeszowskiego. Literaturoznawczyni, dydaktyk literatury. Pracuje w Instytucie Polonistyki i Dziennikarstwa Uniwersytetu Rzeszowskiego. Zainteresowania badawcze: poezja XX i XXI wieku, ekfrazy, podróżopisarstwo (podróże polskich pisarzy do Włoch), teksty kultury w edukacji polonistycznej. Autorka książek: *„Rozpoznania”. O twórczości poetyckiej Emila Granata* (2001), *Oswajanie nowoczesności. Poezja i krytyka Zbigniewa Bieńkowskiego* (2015), oraz kilkudziesięciu artykułów i recenzji; redaktorka czterech tomów zbiorowych, między innymi: *Tradycje literatury polskiej XX wieku. Rozprawy i szkice* (2010), *Literatura współczesna w edukacji polonistycznej*, tom I, *Analizy i (re)interpretacje* (2017).

OLGA MEDVEDEVA-NATHOO – doktor. Studiowała polonistykę na Moskiewskim Uniwersytecie Państwowym im. M.W. Łomonosowa. Pracę doktorską obroniła w Instytucie Sławistyki Rosyjskiej Akademii Nauk. Później pracowała w tym Instytucie w charakterze starszego pracownika naukowego. Autorka wielu artykułów poświęconych polskiej literaturze, historii i kulturze, które były publikowane między innymi w Rosji, Polsce, we Francji, w Holandii, Szwajcarii, Niemczech, Kanadzie, USA. Wydała książki: *Oby im życie łatwiejsze było... O Januszu Korczaku i jego wychowanku* (Poznań 2012 – w wydaniu polsko-angielskim; Kazań 2012 – w języku rosyjskim). Książka *Na skrzyżowaniu dróg. Prawdziwa opowieść o Ginie Dimant, wojnie i miłości* została opublikowana w języku angielskim w Vancouver w 2014 roku, w 2016 roku w języku polskim w Szczecinie i w języku rosyjskim w Ałma Acie w Kazachstanie. Jej najnowsza książka *Poza tekstem. Eseje o literaturze polskiej XX wieku* ukazała się w języku rosyjskim w Vancouver w 2019 roku. Obecnie pracuje nad książką o warszawskim doktorze Izaaku Eliasbergu pod tytułem *Eliasbergowie: historia rodziny na tle Historii*. Mieszka w Kanadzie. Jest niezależnym badaczem.

ROBERT MIELHORSKI – doktor habilitowany, profesor Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Kierownik Katedry Literatury Polskiej i Rosyjskiej. Opublikował książki: *Strategie i mity nowoczesności (Brzękowski, Lipska i inni)* (2008), *„Zawsze niezakończona przeszłość”. Dzieciństwo i jego sąsiedztwa w poezji polskiej drugiej połowy XX wieku* (2017), *Od Mieczysława*

Jastruna do Jerzego Broszkiewicza, czyli pisarz i jego dzieło wobec uwarunkowań nowoczesności (2018). Inicjator serii wydawniczej Oblicza Nowoczesnej i Ponowoczesnej Krytyki Literackiej, w której ukazały się dwa tomy: *Krytyka po przełomie. Wybrane problemy z dwudziestopięciolecia 1989–2014* (tom współredagowany z Markiem Kurkiewiczem, 2016) oraz *Krytyka towarzysząca, krytyka pokoleniowa... Od Młodej Polski po koniec XX wieku* (pod redakcją Roberta Mielhorskiego, współpraca redakcyjna Agnieszka Grzelak, 2019). Współredagował także książki: *Poznanie Kazimierza Hoffmana. Filozoficzno-kulturowe źródła i konteksty* (z Markiem K. Siwcem, 2011), *Marian Hemar wczoraj i dziś* (współredagowany z Markiem Kurkiewiczem, 2012); *Egzystencja, metafizyka i kultura w pisarstwie Kazimierza Świągockiego* (współredagowany z Dorotą Utracką, 2018).

KATARZYNA NIESPOREK – doktor. Adiunkt w Instytucie Literaturoznawstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. W kręgu jej zainteresowań badawczych znajduje się krajowa i emigracyjna poezja polska drugiej połowy XX wieku, literatura na Górnym Śląsku oraz twórczość najnowsza. Artykuły naukowe i recenzje ogłaszała w tomach zbiorowych i czasopismach. Autorka monografii: *„Ja” Świetlickiego* (2014), *Eda. Szkice o wyobraźni i poezji* (2015), *Boskie, ludzkie. Studia o poetyckim doświadczeniu Boga* (2017), *Hałda. O śląskiej wyobraźni symbolicznej* (2019). Współredaktorka tomów zbiorowych.

JAKUB OSIŃSKI – doktorant w Instytucie Literaturoznawstwa Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Interesuje się literaturą polską XX wieku, zwłaszcza pisarstwem wychodźstwa wojennego i Drugiej Emigracji. Bada twórczość między innymi Wiktora Budzyńskiego, Jana Lechonia, Kazimierza Wierzyńskiego i Stefanii Zahorskiej. Przygotowuje rozprawę doktorską poświęconą emigracyjnej literaturze wspomnieniowej.

AGATA PALIWODA – doktor habilitowana, profesor Uniwersytetu Rzeszowskiego. Pracuje w Zakładzie Literatury Polskiej XX i XXI Wieku Uniwersytetu Rzeszowskiego. Jej zainteresowania naukowe dotyczą literatury współczesnej, a szczególnie literatury emigracyjnej, pogranicza kultur i popularnej. Jest autorką monografii *Granice i pogranicza w powieściach Sergiusza Piaseckiego* (2009) oraz *„Swoja i obca”. Twórczość literacka Danuty Ireny Bienkowskiej* (2015), a także artykułów i szkiców opublikowanych w wydawnictwach zbiorowych i pismach naukowych.

JOLANTA PASTERKA – profesor doktor habilitowana. Literaturoznawca. Zatrudniona w Zakładzie Teorii i Antropologii Literatury Uniwersytetu Rzeszowskiego, kierownik Pracowni Badań i Dokumentacji Kultury Literackiej, zastępczyni redaktora naczelnego pisma „Tematy i Konteksty”. Autorka książek: *Świat według Tyrmanda. Przewodnik po prozie fabularnej Leopolda Tyrmanda* (1999), *„Lepszy Polak”? Obrazy emigrantów w prozie polskiej po 1945 roku* (2008), *Emigrantki, nomadki, wagabundki. Kobiety narracje (e)migracyjne* (2015), *Wygnanie i mit. Szkice o pisarzach (e)migracyjnych*

(2019). Pod jej redakcją ukazuje się seria Z Archiwum Pisarza. Redaktorka i współredaktorka numerów tematycznych pisma „Tematy i Konteksty”: *Wielka Emigracja – Druga Emigracja Niepodległościowa – (E)migracja końca XX wieku* (2011, nr 2), *Proza nowa i najnowsza* (2015, nr 5), *Literatura polska 1918–2018. Narracje, dyskursy, dzieła* (2018, nr 8), oraz trzydziestu trzech innych monografií wieloautorskich. Przedmiotem jej zainteresowań badawczych są: polska literatura współczesna – zwłaszcza polska proza emigracyjna i migracyjna, polska proza najnowsza, problemy tożsamości w literaturze i kulturze przełomu XX i XXI wieku.

JANUSZ PASTERSKI – profesor doktor habilitowany. Dyrektor Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa Uniwersytetu Rzeszowskiego. Historyk literatury, krytyk. Bada literaturę polską XX i XXI wieku, tradycję literacką w poezji polskiej oraz literaturę emigracyjną. Jest autorem monografií naukowych: *Tristum liber. O twórczości literackiej Stefana Napierskiego* (2000), *Inne wyzwania. Poezja Bogdana Czaykowskiego i Andrzeja Buszy w perspektywie dwukulturowości* (2011), *Świat wiersza. Szkice o polskiej poezji (nie tylko) współczesnej* (2019). Współredagował kilka monografií zbiorowych, między innymi *Kontynenty*, tom 1: *Studia i szkice o twórczości Andrzeja Buszy* (2019). Redaktor kwartalnika „Fraza”.

EWA PISKUREWICZ – starszy bibliotekarz, emerytowany pracownik Gabinetu Rękopisów Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie, współautorka katalogów rękopisów BUW (T. V, VI, VIII).

MAGDALENA RABIZO-BIREK – doktor habilitowana, profesor Uniwersytetu Rzeszowskiego. Literaturoznawczyni, krytyk literacki, krytyk sztuki. W latach 2016–2019 kierownik Zakładu Literatury Polskiej XX i XXI Wieku Uniwersytetu Rzeszowskiego. Od 1998 roku redaktor naczelna „Frazy”. Autorka książek: *Czytanie obrazów. Teksty o sztuce z lat 1991–1996* (1998), *Między mitem a historią. Twórczość Włodzimierza Odojewskiego* (2002), *Romantyczni i nowocześni. Formy obecności romantyzmu w polskiej literaturze współczesnej* (2012). Kuratorka wystaw w Galerii Sztuki Współczesnej w Przemyśle Bez końca o człowieku (2003, 2008) i *Refleksje o naturze w sztuce ponowoczesnej* (2009). Współautorka (z Józefem Ambrozowiczem) albumu *Józef Mehoffer – artysta dwóch epok* (2010). Redaktorka pracy zbiorowej *Boom i kryzys. Nowe polskie czasopisma literacko-artystyczne i społeczno-kulturalne po roku 1980* (2012). Współredaktorka między innymi książek: *Poeta czułej pamięci. Studia i szkice o twórczości Janusza Szubera* (2008), *Światy Olgi Tokarczuk* (2013), *Przyboś dzisiaj* (2017), *Miejsca, ludzie, opowieści. O twórczości Andrzeja Stasiuka* (2018), *Obroty liter. Szkice o twórczości Tomasza Różyckiego* (2019). Redaktorka i autorka szkiców czterech tomów *Sztuki Podkarpacia* (2010, 2011, 2013, 2015). Członkini Podkarpackiego Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych, Stowarzyszenia Literackiego im. K.K. Baczyńskiego w Łodzi, Stowarzyszenia Góry Babel w Nowej Rudzie. Laureatka Nagrody Fundacji Władysława i Nelli Turzańskich (Toronto 2004).

EWELINA RADION – doktor. Literaturoznawczyni. Autorka rozpraw i szkiców o dwudziestowiecznej literaturze polskiej. Przedmiotem jej zainteresowań badawczych są związki poezji z muzyką, eksplorowane zarówno od strony literaturoznawczej (topika i poetyka), jak i *stricte* muzykologicznej. Jednocześnie prowadzi studia nad psychologiczną i estetyczną kategorią melancholii: jej wielorakimi (kulturowymi, społecznymi i historycznymi) uwarunkowaniami oraz implikacjami w poetyce utworów.

ANNA RECZYŃSKA – profesor doktor habilitowana. Historyk. Zatrudniona w Instytucie Amerykanistyki i Studiów Polonijnych Uniwersytetu Jagiellońskiego. Jej zainteresowania oraz praca dydaktyczna i badawcza koncentrują się wokół dziejów i problemów współczesnych Kanady (ze szczególnym uwzględnieniem relacji etnicznych oraz historii, a także przemian diaspory polskiej żyjącej w tym kraju) oraz na przebiegu i uwarunkowaniach procesów migracji z ziem polskich w XX wieku. Jest autorką ponad czterdziestu publikacji naukowych, wśród nich trzech monografii książkowych: *Emigracja z Polski do Kanady w okresie międzywojennym* (1986), *Piętno wojny. Polonia kanadyjska wobec polskich problemów lat 1939–1945* (1997), *Braterstwo a bagaż narodowy. Relacje etniczne w Kościele katolickim na ziemiach kanadyjskich do I wojny światowej* (2013).

ROMAN SABO – poeta, tłumacz, eseista. Studiował filologię polską na Uniwersytecie Śląskim. W 1980 roku wyjechał z Polski i po rocznym pobycie w Europie Zachodniej przeniósł się do Vancouver w Kanadzie. Uzyskał doktorat po studiach slawistycznych na University of British Columbia i na University of Toronto. Wiersze, eseje, przekłady poezji publikował między innymi w „Twórczości”, „Akcencie”, „Przeglądzie Polskim” (Nowy Jork), „Nowym Prądzie” (Toronto). Opublikował tomy wierszy: *Niech będzie* (2005), *Cienie* (2011) i *Podwórko* (2015).

JERZY SIKORA – ksiądz, poeta, krytyk literacki. Doktor habilitowany, profesor Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Pracuje w Katedrze Literatury XX Wieku UKSW. W 2014 roku na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa. Członek Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, autor dziewięciu książek poetyckich, książki prozatorskiej *Pęknięte lustro. Małe prozy* oraz monografii naukowych: *Londyńska grupa literacka „Merkuriusza” i „Kontynentów”* (2000), *Od Słowa do słowa. Literackość współczesnych kazań* (2008), *Twórczość kaznodziejska ks. Józefa Tischnera. Studium literacko-homiletyczne* (2012), *Żywe ryby na piasku. Poeci londyńskich „Kontynentów”* (2019). Publikował między innymi w „Akcencie”, we „Frazie”, w „Nowych Książkach”, „Odrze”, „Twórczości”, „Więzi”. Laureat Nagrody im. św. Brata Alberta, Nagrody im. Józefa Czechowicza, Nagrody i Medalu Zygmunta Glogera.

BOŻENA SZALAŚTA-ROGOWSKA – doktor habilitowana, profesor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Literaturoznawczyni, krytyk literacki. Pracuje w Instytucie Literaturoznawstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. W kręgu jej zainteresowań badawczych znajdują się przede wszystkim polska poezja współczesna, literatura polska poza granicami kraju, teoria recepcji i odbioru, glottodydaktyka oraz metodyka nauczania literatury polskiej cudzoziemców. W latach 2002–2003 wykładała język i literaturę polską na University of Toronto w Kanadzie. Jest autorką monografii *Urodzony z piołunów. O poezji Bogdana Czaykowskiego* (2005) i *Literatura bliska i daleka. Szkice z zakresu glottodydaktyki* (2017), a także *Zbioru testów do podręcznika „Dzień dobry”* (2006). Opracowała również materiały do nauki języka polskiego jako obcego na podstawie *Szafy* Olgi Tokarczuk opublikowane w serii *Czytaj po Polsku* (2015). Dzięki jej staraniom i opracowaniu w 2007 roku wydano wybór wierszy Bogdana Czaykowskiego *Jakieś ogromne szczęście. Wiersze wybrane z lat 1956–2006*. Jest redaktorką tomów zbiorowych *Literatura polska w Kanadzie. Studia i szkice* (2010), *Literatura polska obu Ameryk. Studia i szkice. Seria pierwsza* (wraz z Beatą Nowacką, 2014), *Literatura polska obu Ameryk. Studia i szkice. Seria druga* (2016), *Antologia literacka. Przemiany, ekspansja i perspektywy gatunku. Seria pierwsza* (wraz z Magdaleną Kokoszką, 2017) oraz *Światy poetyckie Edwarda Zymana* (wraz z Marianem Kisielim, 2019).

FLORIAN ŚMIEJA – poeta, krytyk, tłumacz. Urodzony w 1925 roku w Zabrze-Końcicach, zmarły w 2019 w Mississauga w Kanadzie. Podczas drugiej wojny światowej wywieziony na roboty przymusowe do Niemiec. W 1944 roku przedostał się do Anglii i wstąpił do I Korpusu Polskiego. W Wielkiej Brytanii uzyskał maturę. Studiował anglistykę i hispanistykę w National University of Ireland w Cork, a następnie iberystkę w King's College University of London, zakończone doktoratem (1962). Pracował w School of Slavonic and East European Studies, London School of Economics, University of Nottingham. W Kanadzie od 1969 roku. Wykładał do przejścia na emeryturę (w 1991) na University of Western Ontario w London. Od 1991 roku wykładał gościnnie na Uniwersytecie Wrocławskim i Uniwersytecie Opolskim oraz na Akademii Polonijnej w Częstochowie. Współtworzył grupę poetycką Kontynenty. Autor kilkunastu tomów wierszy, między innymi *Czuwanie u drzewi* (1953), *Powikłane ścieżki* (1964), *Kopa wierszy* (1981), *Wiersze* (1982), *Jeszcze wiersze* (1984), *Not a Tourist* (1986), *Przezorność czasu* (1992), *Ziemie utracone* (1994), *Niepamiętanie* (1999), *Wśród swoich* (2001), *Nad jeziorem Huron* (2002), *Późne notacje* (2006), *Nanizując paciorki słów. Z notacji ostatnich* (2018), tomów przekładów z języka hiszpańskiego, portugalskiego i angielskiego. Opublikował również zbiór wywiadów z pisarzami *Siedem rozmów o poezji* (1990) i trzy tomy wspomnień: *Zbliżenia i kontakty* (2003), *Zbliżenia i kontakty raz jeszcze* (2007) oraz *Zbliżenia i kontakty po raz trzeci* (2010). Wyróżniony Nagrodą Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie.

BEATA TARNOWSKA – profesor doktor habilitowana. Literaturoznawczyni, tłumaczka. Autorka książek: *Geografia poetycka w powojennej twórczości Czesła-*

wa Miłosza (1996), *Między światami. Problematyka bilingwizmu w literaturze. Dwujęzyczna twórczość poetów grupy „Kontynenty”* (2004), *Wokół „Kontynentów”*. *Szkice i rozmowy z poetami* (2011), *Tel Awiw – Jerozolima. Literackie kreacje przestrzeni miejskiej* (2019). Opublikowała tomy przekładów poezji: Amira Ora Wiersz (2006) oraz Twarze (2014), Hezi Lesklego *Taniec na torach* (2017) i Magdaleny Słapik *Sine wave / sinusoida* (2018). Za osiągnięcia w pracy naukowej w 2007 roku wyróżniona Nagrodą Fundacji Władysława i Nelli Turzańskich.

ANNA WAL – doktor habilitowana, profesor Uniwersytetu Rzeszowskiego. Kierowniczka Zakładu Literatury Polskiej XX i XXI Wieku Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa Uniwersytetu Rzeszowskiego. Autorka książek *Twórczość w cieniu memory. O prozie Adolfa Rudnickiego* (2002) oraz *Wierna życiu i literaturze. O pisarstwie Herminii Naglerowej* (2014). Współredaktorka tomów zbiorowych: *Proza polska na obczyźnie. Problemy – dyskursy – uzupełnienia* (T. 1–2, 2007), *I wojna światowa w literaturze i innych tekstach kultury. Reinterpretacje i uzupełnienia* (2016).

JAN WOLSKI – doktor habilitowany. Pracuje w Zakładzie Kultury Mediów Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa Uniwersytetu Rzeszowskiego. Opublikował między innymi: monografię *Wacław Iwaniuk. Szkice do portretu emigracyjnego poety* (2002) i *Szwajcaria w piśmiennictwie polskim. Od XIX wieku do czasów najnowszych* (2019) oraz *Dotykanie wiersza* (2004), album o twórczości edytorskiej i graficznej Stanisława Gliwy *Pisanie książek bez użycia pióra* (2006). Współredaktor i redaktor tomów zbiorowych, między innymi: *Literatura utracona, poszukiwana czy odzyskana. Wokół problemów emigracji* (2003), *Poezja polska na obczyźnie* (2005), *Podróż w głąb pamięci. O Wacławie Iwaniuku. Szkice, wspomnienia, wiersze* (2005), *Aleksandrów – Londyn – Feijò. Maria Danilewicz Zielińska. Szkice, korespondencja, wspomnienia* (2007), *Dialog pogranicza kulturowego. Odrębność – wymiana – przenikanie – dialog* (2009), *Liryka żołnierska. Estetyka i wartości* (2011), *Piotr Mordel – polski typograf i bibliofil w Berlinie* (2011), *Trzeba się trzymać pięknych przyzwyczajęń. Twórczość Jana Darowskiego* (2012), *Genuss und Qual / Przyjemność i cierpienie* (T. 1–2, 2014), *Saarbrücker Begegnungen mit Polen – Saarbrukeńskie spotkania z Polską* (2014), *Strącony z rodzinnego gniazda wprost w kipiel epoki. Twórczość Zygmunta Ławrynowicza* (2017), *Rapperswilskie silva rerum* (2017), *Józef Conrad-Korzeniowski marynarz z Kresów* (2018), oraz autor przekładów pisarzy szwajcarskich. Laureat Nagrody Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie za „popularyzowanie i promowanie literatury emigracyjnej w polskojęzycznym świecie” (2020).

MATYŁDA ZATORSKA – absolwentka filologii polskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego (specjalizacja dziennikarska). Obecnie na studiach doktoranckich tej uczelni. Przygotowuje rozprawę doktorską na temat prozy historycznej kobiet po 2000 roku. Działa w Sekcji Literaturoznawców Koła Naukowego Polonistów. Autorka szkiców naukowych, publikowanych w wydawnictwach

zbiorowych, recenzji oraz artykułów publicystycznych. Była redaktorką czasopisma studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego „Melanż”. Redaktorka kwartalnika literacko-artystycznego „Fraza”. Inicjatorka i współorganizatorka zorganizowanych pod auspicjami Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego i „Frazy” sympozjów: *Miejsca, ludzie, opowieści. Twórczość Andrzeja Stasiuka* (2014) oraz *Przestrzenie wyobraźni. Twórczość Stefana Chwina* (2015), organizowanych z udziałem pisarzy. Współredaktorka dwóch tomów zbiorowych: *Inny w podróży* (Rzeszów 2017) oraz książki *Miejsca, ludzie, opowieści. O twórczości Andrzeja Stasiuka* (2018).

EDWARD ZYMAN – poeta, prozaik, krytyk literacki, publicysta, wydawca, wieloletni prezes Polskiego Funduszu Wydawniczego w Kanadzie. Absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego (kierunku socjologia). Autor między innymi tomików poetyckich: *Dzień jak co dzień* (1978), *Co za radość żyć* (1979), *W czym obcym domu* (1981), *Jak noc, jak sen* (1987), *Z podręcznego leksykonu* (2006), *Jasność* (2011), *Poemat współczesny* (2014), *Bez prawa azylu* (2018) oraz *Z dziecięcej fabryki złudzeń* (2018). Laureat Nagrody Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie za tom *Mosty z papieru. O życiu literackim, sytuacji pisarza i jego dzieła na obczyźnie* (2010). Autor opracowań monograficznych, książek biograficznych oraz utworów dla dzieci i młodzieży. Współredaktor tomu *Podróż w głąb pamięci. O Wacławie Iwaniuku. Szkice, wspomnienia, wiersze* (2005), redaktor kilkudziesięciu zbiorów poezji, tomów prozy i wspomnień. Od 1983 roku mieszkał w Kanadzie. Zmarł 18 listopada 2021 roku w Mississauga.

Wykaz skrótów tytułów tomów poetyckich Bogdana Czaykowskiego

- Jos – *Jakieś ogromne szczęście. Wiersze wybrane z lat 1956–2006.*
Przedmowa, wybór i opracowanie B. SZAŁASTA-ROGOWSKA.
Kraków–Toronto 2007.
- Os – *Okanagańskie sady.* Wrocław 1998.
- PnP – *Point-no-Point (1953–1970).* Paryż 1971.
- Raa – *Reductio ad absurdum i przewyciężenie (dialektyka wiersza).*
Londyn 1958.
- S – *Sura. Wiersze.* Londyn 1961.
- STV – *Superkontynentalny Toronto–Vancouver. Tryptyk.* Berlin–Toronto 2001.
- Szg – *Spór z granicami.* Paryż 1964.
- Tc – *Trzciny czcione.* Londyn 1957.
- Wzis – *Wiatr z innej strony. Wiersze zebrane z lat 1953–1989.* Kraków 1990.
- Z – *Ziemioskłon.* Toronto 2007.

Indeks nazw osobowych

W indeksie z oczywistych powodów pominięto odnośniki do Bogdana Czaykowskiego, jego nazwisko jest niemal na każdej stronie publikacji. Kursywą wyróżniono te numery stron, na których dana osoba jest przywołana w przypisie, bibliografii lub w podpisie pod ilustracją.

- Abramow-Newerly Jarosław 631
Abramowska Janina 148, 153
Achmatowa Anna 625, 658
Adamczyk Kazimierz 12, 693
Adamski Franciszek 474, 491
Adorno Theodor W. 58, 502–504, 518
Agamben Giorgio 499–500, 518, 530
Agee James 620, 657
Alvarez Al (Alfred) 20, 28
Ambrozowicz Józef 698
Anders Władysław 9, 101, 103, 105, 110, 244, 330
Andres Zbigniew 21, 38, 63, 68, 114, 121, 139, 144, 154, 158, 170, 198, 214, 215, 223, 235, 419, 420, 431, 522, 531, 532, 535, 536, 539, 556, 632, 637, 638, 669, 675, 676, 680, 682, 683, 684, 685
Angerer Ludwik 582
Anzelm z Canterbury, święty 497, 498, 518
Apollinaire Guillaume 135, 534
Auden Wystan Hugh 241, 584, 661
Augé Marc 277, 280
Babiński Grzegorz 476, 492
Bachelard Gaston 220, 229, 235
Bachtin Michaił 280
Bacon Francis 135, 219
Badowicz Maria 688
Baker Mona 545, 556
Bal Mieke 497, 518
Balcerzan Edward 293, 295, 541, 556
Baldick Chris 513, 518
Balicki Bogusław 489
Baliński Stanisław 466
Bałus Wojciech 195, 199, 207, 214
Banasińska Kira 327
Banasiński Eugeniusz 327
Baran Adam Franciszek 331, 339
Baran Bogdan 136
Barańczak Stanisław 18, 20, 33, 115, 237, 238, 243, 267, 529, 540, 554, 581, 589, 628, 648, 666, 688, 696
Barcz Anna 148, 150, 153, 154
Bartelski Lesław M. 413
Bartholomew Gilbert 120, 180, 434, 456, 472, 538, 630, 631, 634, 635, 637

- Bartos Ewa 11, 693
 Baszniak Tadeusz 87, 95
 Bate Jonathan 135
 Bauman Zygmunt 201, 214
 Beaupré-Stankiewicz Irena 99, 114
 Bédé Jean-Albert 627, 665
 Bednarczyk Czesław 397–400, 411, 412, 412/413, 413, 688
 Bednarczyk Krystyna 141, 398, 399, 412
 Bednarek Joanna 146, 153
 Beger Renata 569
 Beltrán Gerardo 148, 154
 Bełdowski Leszek 335, 340
 Berger John 143, 153
 Bergson Henri 57
 Beria Ławrientij P. 100
 Bhattacharjee Anuradha 326, 330, 339
 Białoszewski Miron 10, 18, 19–20, 28–31, 34, 38, 315, 316, 450, 465, 540, 543, 554, 585, 599, 625, 626, 627, 658, 659, 688, 694
 Bielatowicz Jan 372, 374, 375, 597, 686
 Bielecki Michał 583
 Bielik-Robson Agata 257, 265, 543, 554, 571, 572
 Bięńczyk Marek 199, 201, 202, 205, 208, 214
 Bienkowska Danuta Irena (z d. Czech) 330, 339, 369, 618
 Bienkowski Ludomir 224, 235
 Bienkowski Zbigniew 589, 590
 Bierezin Jacek 238, 450, 589, 625
 Biernat Piotr 631
 Bieszczad A. 371, 375, 686
 Bilińska Karolina 330, 335, 339
 Biliński Edward 489
 Birney Earle 659
 Biskup Mateusz „Biszop” 327, 339
 Biskupski Krzysztof 55, 68
 Bitonti Tracy S. 669
 Blackburn Simon 84, 87, 95
 Blake William 124, 132
 Bloom Harold 16–17, 38, 543
 Błazawicz 357
 Błok Aleksandr 16
 Błoński Jan 220, 235
 Bobińska Celina 480, 492
 Bohdanowiczowa Zofia 269
 Bolecki Włodzimierz 532, 533, 535, 649
 Bolesław Chrobry, król Polski 524
 Bolseiro Juião 260, 265, 661
 Bomba Jacek 196, 214
 Boraks Jagna 584, 623, 648, 694
 Borowski Jarosław 74, 95
 Borowski Tadeusz 24, 498, 500, 505–517, 518, 519, 529, 530, 531
 Bourdieu Pierre 274
 Boy-Żeleński Tadeusz 631
 Brajerska-Mazur Agata 599
 Brakoniecki Kazimierz 58, 68, 136, 139, 153, 158, 169, 184, 193, 212, 214, 220, 221, 235, 239, 265, 467, 630, 671, 672, 673, 679, 688
 Braun Andrzej 591
 Braun Kazimierz 417, 696
 Bridge Stanisław 482
 Bringhurst Robert 659
 Brodski Josef 100, 101, 117, 118, 241, 243, 245, 267, 541, 624
 Brodziński Bohdan 599, 688
 Brodzka Alina 157, 170, 316, 321, 438, 453, 460, 470
 Broncel Zdzisław 124, 674
 Broniewski Władysław 466
 Bryson J. Scott 128
 Brzezicki Eugeniusz 196, 214
 Brzeziński Zbigniew 566, 657
 Brzękowski Jan 12, 50, 55, 68, 393–412, 413, 414, 635, 686, 687
 Brzostek Dariusz 210, 214
 Brzozowski Stanisław 564
 Buchholz Mirosława 675
 Budurowycz Bogdan 330, 339
 Budzik Justyna 11, 122, 126, 136, 139, 169, 196, 199, 204, 212, 214, 245, 251, 253, 254, 265, 287, 289, 295, 384, 390, 430, 431, 436, 453, 457/458, 469, 491, 640, 641, 642, 679, 693
 Budzyński Adam 689

- Budzyński Wiktor 697
 Buell Lawrence 123
 Bujnowski Józef 398, 407, 466, 677, 696
 Bukowski Piotr 547, 555
 Bulicz M. 599
 Bullock Michael 584, 623, 624, 648, 652, 653, 658, 694
 Bułhak Jerzy 484
 Bułhakow Michaił A. 118
 Burek Tomasz 32
 Burke Kenneth 55, 68, 525
 Bursa Andrzej 238, 528–529, 623, 625, 658
 Burszta Wojciech Józef 277, 280
 Buryła Sławomir 684
 Burzyńska Anna 550, 556
 Busza Andrzej 10, 12, 71–73, 79–80, 91, 95, 143, 154, 176, 180, 182, 193, 237, 238, 242, 246–247, 264, 265, 267, 299, 320, 325, 378, 380, 383, 384, 385, 390, 410, 422, 434, 464, 476, 479, 489, 533, 538, 540, 541, 543, 546–547, 549–552, 554, 555, 556, 558, 564, 566, 567, 581, 584, 585, 587, 590, 598, 617, 622, 625, 626, 628, 630, 631, 632, 633, 634, 636, 637, 638, 640, 641, 642, 646, 648, 652, 658, 659, 660, 661, 666, 668, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 679, 691, 694
 Busza Ewa 590, 622, 623
 Busza Wilhelmina 378, 564, 590, 622, 630
 Byra Maria 670
 Byron George 544
 Camiller Patrick 504
 Camões Luís Vaz de 16
 Carpenter John 585, 586
 Carr Emily 127, 246
 Carrol-Najder H. 525
 Cavanagh Clare 20, 31, 33
 Cézanne Paul 127
 Chałupczak Henryk 476, 492
 Choiński Krzysztof 568, 572, 668
 Chopin Fryderyk 385
 Chudak Henryk 220, 235
 Chwastyk-Kowalczyk Jolanta 399, 413, 414
 Chymkowski Roman 277, 280
 Ciechanowski Jan 373, 375, 406, 599, 687
 Cieślik-Wilk Nina 12, 420, 423, 431
 Cieśliński Cezary 84, 95
 Clark McLaren Floris 624
 Coetzee John Maxwell 164, 169
 Coleridge Samuel Taylor 123
 Conrad Joseph (właśc. Józef Teodor Konrad Korzeniowski) 694
 Cooperman Matthew 129
 Correggio (właśc. Antonio Allegri) 127
 Cottam Kazimiera Janina 665
 Cudak Romuald 522, 536, 641, 683, 684
 Cummings Edward Estlin 542, 555, 657
 Curie-Skłodowska Maria 524
 Cydzik A.J. 599
 Cysewski Kazimierz 438, 453
 Czabanowska-Wróbel Anna 241, 266
 Czachowska Jadwiga 415, 674
 Czajkowska Magdalena 599
 Czajkowski Andrzej 599
 Czajkowski Ignacy 599
 Czajkowski Michał (Sadyk Pasza) 99
 Czajkowski Władysław 99
 Czaplński Przemysław 158, 170, 316, 321, 499, 518
 Czaykowska Ewa zob. Czaykowska-Higgins Ewa
 Czaykowska Jadwiga Anna (z d. Januszajtis) 11, 100, 103, 105, 106, 113, 114, 142, 153, 177, 192, 193, 194, 218, 229, 232, 233, 234, 235, 244, 248, 249, 260, 265, 278, 280, 325, 332, 334, 336, 337, 338, 339, 340, 378, 394, 469, 542, 555, 564, 579, 590, 591, 620, 621, 630, 632, 634, 635, 637, 639, 656
 Czaykowska Zofia z Klimowiczów 152
 Czaykowska-Higgins Ewa 250, 429, 584, 621, 635, 648

- Czaykowski Edward 145, 151, 617
 Czaykowski Jerzy 9, 101, 108, 110, 192, 244, 617, 618
 Czaykowski Piotr 173, 250, 429, 590, 621, 679
 Czech Danuta zob. Bieńkowska Danuta
 Czechow Antoni 118, 249
 Czechowicz Józef 35, 569, 572, 586, 625
 Czermińska Małgorzata 331, 340, 417–418, 431, 438, 447, 453, 561, 572, 680
 Czerniawska Ann 636
 Czerniawski Adam 10, 15–17, 18, 25, 31, 32–33, 38, 39, 47, 98, 113, 115, 143, 144, 153, 180, 182, 233, 234, 235, 237, 238, 247, 249, 255, 258, 266, 267, 319, 321, 378, 384, 393, 397, 399, 400, 401, 404, 406, 410, 411, 412, 414, 415, 422, 423, 427, 431, 434, 458, 461, 468, 469, 472, 533, 541, 544, 554, 555, 556, 566, 576, 584, 586, 588, 591, 594, 617, 622, 623, 625, 627, 629, 630, 631, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 643, 647, 648, 649, 652, 658, 663, 667, 668, 670, 675, 677, 679, 680, 686, 688, 689, 691, 692
 Czuchnowski Marian 50, 533, 600
 Czyżak Agnieszka 295
 Czyżewski Krzysztof 566

 Dalí Salvador 160
 Danilewicz Maria zob. Danilewicz Zielińska Maria
 Danilewicz Zielińska Maria 165, 170, 288, 295, 329, 340, 362, 397, 402, 414, 421, 428, 431, 576, 621, 623, 638, 675
 Darowska Barbara 417, 591
 Darowski Jan 182, 238, 410, 417, 422, 423, 580, 585, 591, 623
 David Lawrence 586
 Davie Donald 21, 31
 Davies Brian 84, 85, 88, 95
 Day-Lewis Cecil 553, 555, 657, 661, 620
 Dąbała Jacek 533, 535, 664
 Dąbrowski J.P. 371, 372, 376, 687
 Dedecius Karl 620, 622, 623, 625, 630, 631, 646, 647, 648, 650
 DeKoven Ezrahi Sidra 504
 Deleuze Gilles 146, 154, 155
 DeLillo Don 123
 Des Pres Terrence 20
 Digvijaysinhji Randžitsinhdži Jam Saheb 326, 618
 Dijk-Borkowska Ewa 626, 648
 Dłuski Stanisław 63, 68, 214, 420, 632, 680
 Dobek Czesław 366, 408, 599, 675
 Dobek Ewa 366
 Dobrostańska Janina 618
 Domański Piotr 85, 95
 Domeracki Piotr 219, 220, 235
 Donskov Andrew 630, 667
 Dopierała Kazimierz 327, 340
 Dorosz Beata 386, 387, 390, 683
 Drabikowski Marek zob. Witkiewicz Marek
 Drągowski A. 599
 Drewnowski Tadeusz 506, 519
 Drozdowski Bohdan 115, 629, 648, 675
 Drzewucki Janusz 689
 Dudek Jolanta 389, 390
 Durczak Joanna 123
 Durda R. 688
 Dusza Edward 681
 Dybel Paweł 204, 214
 Dymczak Mirosław 680
 Dynowska Wanda 466
 Dziadek Adam 258, 266
 Dzierżyński Feliks 111
 Dzieciołowski Zygmunt 590

 Edgerton William B. 627, 665
 El Greco 127
 Elektorowicz Leszek 686
 Eliade Mircea 187, 188, 193, 305, 321
 Eliasberg Izaak 696

- Eliot Thomas Stearns 28, 29, 39, 239, 266, 467, 534
 Elsted Crispin 623
 Elsted Jan 596
 Elzenberg Henryk 54, 68
 Emerson Ralph Wald 123
 Engel Agnieszka 328, 340
 Erlich Victor 626, 665
 Eurypides 36

 Fabre Jean Henri 152, 153
 Faczyński Jerzy 398
 Farré Xavier 241, 266
 Fazan Jarosław 674
 Fedyczkowska Elżbieta 361, 376, 489, 526, 536, 666, 670
 Felesz Bożena 490
 Feliksiak Elżbieta 418, 432, 438, 454
 Felsztyn Tadeusz 687
 Fert Józef 275, 281
 Fiała Edward 74, 95
 Ficowski Jerzy 599
 Fiedler Arkady 127
 Fiedorcuk Julia 122, 123–124, 125, 127, 128, 129–138, 139, 148, 154
 Fikus Dariusz 373, 376, 599, 687
 Filip VI, król Hiszpanii 420
 Filipowicz Anna 143, 148, 154
 Filipowicz Halina 591
 Fish Stanley 18
 Fiut Aleksander 15
 Flakowicz-Szczyrba Marta 684
 Folejewski Zbigniew 115, 244, 266, 595, 596, 625, 626, 630, 648, 665, 667
 Forbes Peter 632, 649
 Forstner Dorothea 223, 224, 228, 231, 235, 250, 265
 Foucault Michel 220, 221, 235
 Frajlich Anna (pseud. Taubne Kron) 31, 588, 599
 Frajlich-Zajac Anna zob. Frajlich Anna
 Frankiewicz Małgorzata 84, 95
 Frankl Victor E. 104, 114
 Frankowski Feliks 209
 Fraser George Sutherland 621
 Freeborn Richard 626, 665
 Freud Zygmunt 136, 195, 204
 Friedlander Saul 504
 Friedrich Caspar David 257
 Friszke Andrzej 437, 453, 675
 Fromm Harold 138
 Frydryczak Beata 220, 235

 Gadacz Tadeusz 85, 95, 571, 572
 Gajcy Tadeusz 625, 658
 Galas Michał 93
 Gała Gabriel 695
 Gałczyński Konstanty Ildefons 35, 466, 625, 658
 Garliński Józef 421, 431, 589, 675, 676
 Gauguin Paul 176
 Gazda Grzegorz 220, 235, 675
 Gerould Daniel 665
 Gęsicka Anna 195, 214
 Ghazal 301, 315, 318, 319, 320
 Giedroyc Jerzy 12, 103, 114, 359–375, 376, 380, 386–387, 436–442, 445, 447, 448, 453, 526, 540, 541, 555, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 591, 592, 593, 597, 599, 601, 673
 Giełżyński Wojciech 590
 Gieratowska Ewa 599
 Gierek Edward 437, 439, 441
 Giergielewicz Mieczysław 410, 675
 Ginsberg Allen 124, 130, 132, 133
 Ginzburg Carl 141
 Glanze Walter D. 630, 667
 Gliwa Stanisław 701
 Glotfelty Cheryll 138
 Głowiński Michał 260, 268, 460, 470
 Głowczewska I. 525
 Gniatczyński Wojciech 426
 Godlewska Izabela 547, 555, 680
 Godlewska Regina 373, 374, 376, 687
 Goethe Johann Wolfgang 16, 249, 258, 447
 Goetz-Stankiewicz Marketa 497, 519, 528, 536, 638, 669
 Goldberg Gerry 624, 647
 Goldman Waław 687
 Golus Wojciech 476, 492

- Gołąb Mariusz 220, 235
 Gołębiowski Bronisław 677
 Gombrowicz Witold 16, 26, 39, 59, 269, 270, 485, 524, 529, 531, 559, 562–563, 566, 569,
 Gömöri György (Jerzy) 599, 626, 648, 653, 657
 Gosk Hanna 676, 680
 Gościło Helena 664
 Gotfryd Jan 74, 95
 Górski Konrad 169, 170
 Grabowska Iwona 688
 Grabowski Zbigniew 465
 Graczyk Roman 634, 671, 672, 673
 Green Graham 369, 592
 Gretkowska Manuela 566
 Griffith William E. 657
 Grochowiak Stanisław 20, 450, 586
 Grodzicki B. 525
 Grol Regina 696
 Gromada Tadeusz V. 666
 Gross Irena zob. Grudzińska-Gross Irena
 Gross Jan Tomasz 341, 666
 Grudzińska-Gross Irena 330, 341, 668
 Grudziński Gustaw zob. Herling-Grudziński Gustaw
 Gruszczyński Marek 571, 572
 Gryglewicz Feliks 224, 235
 Grynberg Henryk 666
 Grzegorzczak Anna 679
 Grzelak Agnieszka 238, 267, 643, 683, 697
 Grzelakowa Eliza 223, 235
 Grześczak Marian 680
 Guattari Felix 146, 154, 155
 Gutkowska Barbara 675

H
 Habielski Rafał 474, 491
 Hagemayer Jerzy 592
 Halikowska Teresa 636, 689
 Hańderek Joanna 197, 214
 Harasymowicz Jerzy 20, 404, 586
 Haraway Donna 137
 Harney Robert F. 475, 491, 666
 Harris Susan 649
 Harrison Robert P. 138
 Hartman Jan 74, 95
 Hausner Wojciech 331, 340
 Heaney Seamus 20
 Hegel Georg Wilhelm Friedrich 503
 Heidegger Martin 57, 68, 136, 137
 Hejda Danuta 167, 170, 675
 Heller-Roazen Daniel 518
 Hemar Marian 631, 671
 Herbert Zbigniew 16, 18, 19–20, 26–30, 32, 33, 35, 37, 38, 39, 246, 264, 299, 465, 625, 626, 658, 659
 Herling-Grudziński Gustaw 387, 528
 Hertz Paweł 593
 Hertz Zofia 593
 Hertz Zygmunt 593
 Herzog Frank 326, 330
 Heydel Magdalena 547, 555
 Heydenkorn Benedykt 475, 491, 627, 666, 675, 678
 Heym Georg 48
 Hick John 88
 Higgins Ewa zob. Czaykowska-Higgins Ewa
 Higgins Iain (Jan) 584, 629, 635, 648, 653, 654, 659, 674, 692
 Highet Gilbert 248
 Hirszowicz Łukasz 592
 Hirszowicz Maria 592
 Hitler Adolf 562
 Hofman Iwona 445, 454
 Hohmuth Jürgen 280, 281
 Holder Wayne 587
 Hölderlin Johann Christian Friedrich 16
 Hollender Tadeusz 382, 390
 Hope Penelope M. 669
 Hopkins Gerard Manley 467
 Horacy 165, 170
 Horodyski Bogdan 582, 601
 Horowitz Sara R. 504
 Hort Weronika zob. Ordonówna Hanka
 Hostowiec Paweł zob. Stempowski Jerzy
 Hutnikiewicz Artur 414

- Hrehovčik Teodor 546, 555
 Hughes Langston 525
 Husserl Edmund 276, 280
 Hyginus (Gajusz Juliusz Hyginus) 136
 Ihnatowicz Janusz Artur 98, 238, 422, 427, 463, 468, 588, 599
 Ilg Jerzy 238, 265, 266, 680
 Iłakowiczówna Kazimiera 599
 Iranek-Osmecki Kazimierz 374, 376, 687
 Iribarne Louis 330, 339
 Irzykowski Karol 564
 Iwaniuk Wacław 50, 115, 124, 384, 387, 407, 408/409, 409, 410, 411, 414, 533, 598, 628, 648, 660, 687, 696
 Iwaszkiewicz Jarosław 31, 35, 466, 626, 627, 694
 Jakowska Krystyna 241, 267, 298, 321
 Jakiński Józef 396, 398, 399, 400, 414, 593, 680
 Jakubowska-Ożóg Alicja 163, 167, 170, 213, 215, 457, 470, 675
 Jamrozek-Sowa Anna 12, 695
 Jan Paweł II, papież (właśc. Karol Wojtyła) 263, 562, 566
 Janavičius Jurgis 592
 Jang Wei-Czen 661
 Janicki Łukasz 690
 Janta-Polczyński Aleksander 48, 598
 Januszajtis Jadwiga Anna zob. Czaykowska Jadwiga Anna
 Januszajtis-Żegota Marian 103, 115
 Januszkiewicz Michał 76, 95
 Japola Józef 58, 68
 Jarachowska-de Kosko Anna Maria 490, 491
 Jarniewicz Jerzy 17, 18, 39
 Jaroński Zbigniew 675
 Jaruzelski Wojciech 363
 Jarzyna Anita 148, 154
 Jasińska-Wojtkowska Maria 74, 95
 Jaskuła Zdzisław 238
 Jaspers Karl 55, 68
 Jastrun Mieczysław 299, 307, 321, 626, 627, 694
 Jastrzębski Andrzej 625, 647
 Jastrzębski Jerzy 686
 Jaśkiewicz Grzegorz 677
 Jaworska Anna 11, 642, 645, 669, 695
 Jeffers Robinson 124, 128
 Jeleński Konstanty 113, 528, 540, 541, 556, 622, 646
 Jenne Józef 599
 Jephcott Edmund 503
 Jewtuszenko Jewgienij A. 113, 117
 Jonkajtys-Luba Grażyna 330, 340
 Juan Mei 661
 Jung Carl Gustav 186, 251, 266
 Jurewicz Oktawiusz 165
 Kadłubek Zbigniew 141, 154
 Kalicka Joanna 308, 321
 Kaliszewski Wojciech 689
 Kałuski Marian 326, 327, 328, 340
 Kałuża Anna 389, 390
 Kaminsky Ilya 649
 Kamińska Kamila 328, 340
 Kania Ireneusz 93
 Kant Immanuel 75, 85
 Kapuściński Ryszard 566, 639
 Karasek Krzysztof 115, 239, 266, 631, 649, 680
 Kariel Henry S. 658
 Karkowska Marta 308, 321
 Karpiński Jakub 445
 Karpowicz Agnieszka 329, 340
 Karpowicz Tymoteusz 20, 316, 465, 534, 625, 658, 695
 Kartezjusz (René Descartes) 561
 Karwowska Bożena 118, 241, 266, 315, 474, 475, 491, 504, 575, 581, 633, 638, 639, 675, 680,
 Kasperek Norbert 198, 215, 421, 432, 678
 Kasprowicz Jan 466
 Kazin Alfred 525
 Kądziela Paweł 675
 Keats John 467, 542, 553, 555, 636, 660

- Kelertas Violeta 591
 Kempka Jan 594
 Kerouac Jack 130
 Kertész Imre 498, 500
 Kępiński Antoni 196, 204, 206, 208, 208, 214
 Kielanowski Leopold 671
 Kierkegaard Søren Aabye 251
 Kipling Rudyard 696
 Kisiel Marian 53, 68, 114, 147, 154, 181, 183, 193, 196, 197, 199, 214, 232, 234, 235, 276, 280, 396, 414, 421, 431, 457, 460, 461, 470, 641, 643, 671, 672, 673, 675, 680, 681, 685, 700
 Klee Paul 259
 Kleist Heinrich von 16
 Kleparski Grzegorz 546, 555
 Klimaszewski Bolesław 150, 155, 162, 170, 222, 235, 259, 268, 674, 686
 Klimowicz Zofia 617
 Kluger Ruth 498, 500
 Kłoczowski Jan Andrzej 93, 95
 Knister Raymond 624, 658
 Knopek Jacek 327, 340
 Kochanowski Jan 16, 17, 261, 315, 389, 544
 Kocowska Barbara 215
 Koehler Krzysztof 64, 68, 594, 681
 Koestler Artur 592
 Kokoszka Magdalena 11, 690, 695, 700
 Kołakowski Leszek 87, 95, 566, 599
 Kopaliński Władysław 141, 154, 224, 226, 228, 235, 287, 296, 302, 321
 Kopania Jerzy 84, 95
 Kopernik Mikołaj 524
 Korek Janusz 437, 454
 Kornat Marek 540, 555
 Kornhauser Julian 144, 153, 154, 183, 193, 221, 235, 239, 266, 689
 Kosakiewicz Franciszek 488
 Kossowska Stefania 373, 376, 687
 Kossowski Adam 688
 Kostka Stanisław, święty 348
 Kostkiewiczowa Teresa 260, 268
 Kościów Aleksander 196, 214
 Kowalczyk Andrzej S. 438, 454, 676
 Kowalewski J. 474, 491, 687
 Kowalik Jan 397, 414
 Kowalska Janina zob. Świdarska Hanna
 Kowalska-Leder Justyna 340
 Kowalski Jan (właśc. Jan Zieliński) 674, 675
 Kowalski T.G. 583
 Kozłowski Maciej 445
 Koźmiński Leszek M. 598
 Krakowiak Katarzyna 594
 Krasicka Barbara 674
 Kremer S. Lillian 504
 Krieger Murray 524, 621, 658
 Kristeva Julia 202
 Krokiewicz Adam 305, 321
 Kron Taube zob. Frajlch Anna
 Kronenberg Anna 123, 139
 Królak Sławomir 499, 518
 Królikowski Łucjan Zbigniew 330, 340
 Krukowski Tadeusz 590
 Krupiński Piotr 148, 154
 Kruszevska Mirosława 681
 Krych Maciej 638
 Krynicki Ryszard 27, 39, 237
 Kryszak Janusz 384/385, 390, 398, 414, 675, 676, 681, 685, 689
 Krzysztoń Jerzy 450, 618
 Kubiak Zygmunt 302, 321
 Kuczyńska Alicja 204, 214
 Kuczyński Leszek 498, 518
 Kudelski Zdzisław 437, 453
 Kukla Wiesław 331, 340
 Kulesza Dariusz 241, 267, 298, 321
 Kumariji Hershad 326
 Kumka Karolina 679
 Kuncewicz Piotr 421, 431, 674, 675, 681
 Kuprel Diana 632
 Kurek Marek 424, 425, 431
 Kurkiewicz Marek 697
 Kusiba Marek 124, 277, 382, 467, 469, 634, 641, 671, 672, 673

- LaCocque André 75, 89, 95
 Lalak Danuta 330, 341
 Lam Andrzej 11, 43, 45, 46, 50, 114, 115, 414, 458, 470, 622, 624, 642, 646, 647, 648, 676, 681, 695
 Lang Berel 504
 Langer Lawrence 504
 LaSelva Samuel V. 632, 667, 670 684
 Le Guin Ursula 123
 Leach Catherine 584, 648, 652, 653
 Lec Stanisław Jerzy 111, 528
 Lechoń Jan (właśc. Serafinowicz Le-szek) 269, 466, 697
 Leese Peter 679
 Lefevere André 547, 555
 Léger F. 395, 413
 Legeżyńska Anna 158, 170, 295, 296, 389, 390
 Leibniz Gottfried Wilhelm 75, 84, 86, 87, 88, 95
 Lejeune Philippe 329, 330, 333, 335, 340
 Lem Stanisław 16
 Lenin Włodzimierz I. 111
 Lenkowska Krystyna 551, 555, 691
 Leoncavallo Ruggero 47
 Lermontow Michaił 16
 Leska Maria 398, 414
 Leskard Stephen (właśc. Waław Ste-fan Maciej Liszkowski) 175
 Lesklie Hezi 701
 Lessing Gotthold Ephraim 16
 Leś Mariusz 418, 432, 438, 454
 Leśmian Bolesław 34, 35, 39, 44, 57, 245, 300, 315, 318, 562, 625, 658, 695
 Levi Primo 498, 500, 511, 518
 Levin H. 525
 Levine Madeline G. 666
 Lewandowski Waław 136, 139, 240, 243, 253, 266, 385, 389, 390, 681, 689
 Lewicka-Howells Jadwiga 99, 114
 Lewkowicz Karol 687
 Li Meng-Jang 661
 Li Po Li 661
 Lichniak Zygmunt 681
 Ligeza Wojciech 121, 125, 137, 139, 142, 143, 144, 150, 154, 155, 158, 162, 170, 198, 214, 222, 223, 235, 239, 240, 259, 266, 268, 676, 686, 689
 Lillard Charles 115, 647
 Linke K. 525
 Lipski Jan Józef 460, 461, 470, 688
 Lipski Leo 525, 536, 663
 Lisiecki Tadeusz 327
 Lisowski Krzysztof 689
 Liszkowski Bolesław 476, 491
 Littlejohn Debra 621
 Lityński Jan 450, 625
 Longawa Patrycja 642
 Lorkowski Piotr Wiktor 690
 Lovecraft Howard Phillips 696
 Lowry Malcolm 246
 Lubas-Bartoszyńska Regina 334, 340
 Lubicz-Łuba Anna 120, 161, 170, 180, 378, 434, 456, 472, 532, 538, 576, 600, 617, 630, 631, 634, 635, 636, 637, 638, 660, 671, 672, 673, 681
 Lubodziecki Stanisław 687
 Luboń Arkadiusz 12, 642, 681, 695
 Lurker Manfred 232, 233, 235
 Łabędź Leopold 600, 657
 Łagodzka Dorota 148, 154
 Łapiński Zdzisław 31, 39
 Łaszcz Jacek 201, 214
 Ławrynowicz Zygmunt 198, 238, 422, 426, 458, 463, 464, 466, 467, 468, 523, 594, 681
 Łebkowski Tadeusz 480, 492
 Łobodowski Józef 50
 Łoch Eugenia 642, 682
 Łozińska Tamara 223, 235
 Łukasiewicz Jacek 196, 199, 213, 214, 239, 266, 681, 688, 689, 691, 692, 681, 688, 691
 Łukaszczyk Romuald 224, 235
 Łużny Ryszard 550, 556

- Maciejewski Janusz 270, 281
 Maciejewski Marian 74, 95
 Mackiewicz Józef 526
 Mackiewicz Stanisław 687
 Maczek Stanisław 418
 Maeterlinck Maurice 152
 Majewska Barbara 590
 Majski Iwan
 Makowski William (Bolesław) 476, 477, 492
 Malkiewicz Andrzej 424, 462, 470, 594
 Mallarmé Stéphane 25, 148
 Malmkjaer Kirsten 545, 556
 Małczyńska Anna 202, 214, 215, 216
 Małczyński Bartosz 202, 214, 215, 216
 Marcinów Zdzisław 144, 154
 Markowski Michał Paweł 529, 531, 550, 556
 Martin W. 31, 39
 Matejka Ladislav 666, 667
 Matejko Joanna 477, 478, 492
 Matisse Henri 127
 Matuszewski Ryszard 686
 Mayewski Paweł 524, 525, 553, 555, 594, 595, 620, 657
 Mazur Elżbieta 11, 167, 170, 675, 696
 Mazurek Krzysztof 326, 339
 McCabe James 671, 672, 673
 McLaren Floris Clark 658
 McWhirter George 623
 Medvedeva Olga R. zob. Medvedeva-Nathoo Olga
 Medvedeva-Nathoo Olga 11, 99, 114, 115, 119, 243, 244, 266, 635, 641, 642, 681, 690, 696
 Mętrak Krzysztof 676
 Miązek Bonifacy 676
 Michalski Krzysztof 57, 68
 Michalski Stanisław 599
 Michalski Waldemar 636, 682
 Michał Anioł (Michelangelo Buonarroti) 287
 Michnik Adam 450, 625, 668
 Miciński Tadeusz 466
 Mickiewicz Adam 17, 35, 169, 170, 243, 246, 249, 258, 263, 266, 315, 447, 451, 544
 Miedwiediewa Olga zob. Medvedeva-Nathoo Olga
 Mielhorski Robert 12, 198, 214, 238, 267, 291, 297, 321, 588, 639, 642, 682, 683, 692, 696, 697,
 Mieroszewski Juliusz 597
 Mierzejewski J. 599
 Mignola Mike 696
 Mihailovich Vasa D. 639, 665, 669
 Miller Leslie 630, 667
 Milne Alan Aleksander 696
 Milner-Gulland Robert R. 625, 665
 Miłosz Czesław 44, 15–38, 39, 56, 67, 115, 118, 124, 135, 149, 174, 175, 243, 264, 267, 270, 271, 281, 289, 290, 296, 315, 384, 394, 402, 449, 462, 473, 498, 518, 519, 524, 527–528, 529–530, 533, 534, 540, 541, 555, 556, 562–565, 566, 569, 572, 576, 580–581, 586, 587, 595, 596, 600, 622, 623, 624, 625, 627, 633, 647, 648, 649, 653, 658, 664, 665, 676, 682, 694
 Miłosz Janina 564, 565, 566, 623
 Mineyko Janina 335
 Miszczuk Marian 331, 340
 Mitzner Piotr 251, 266
 Moczar Mieczysław 484, 527
 Moczkoan Rafał 403, 407, 414, 415, 419, 457, 470, 645, 676
 Mojsak Kajetan 201, 215
 Morsztyn Jan Andrzej 16, 315
 Możejko Edward 530, 535, 629, 666, 676
 Mroczkowski Stanisław 438, 439
 Mukoid Ewa 85, 89, 95
 Musiał Grzegorz 130
 Myślik Tadeusz 687
 Mytych-Forajter Beata 141, 142, 154
 Nabert Jean 75, 85, 86
 Nahajowski Marek 210, 215
 Nawalany Hanna 674

- Nawarecki Aleksander 141, 148, 154
 Nawrocka Ewa 259
 Nelson Lowry 621
 New William H. 674
 Newton Isaac 257
 Ni Czan 661
 Niemojowska Maria 239, 266
 Niemojowski Jerzy 411, 600
 Niesporek Katarzyna 12, 697
 Niewiadomski Andrzej 239, 267, 421, 431, 470, 671, 689
 Nitecki J. 600
 Nixon Richard Milhous 446
 Norton Charles Eliot 20
 Norwid Cyprian Kamil 17, 33, 35, 275, 281, 315, 466, 522, 524, 545, 636, 668
 Nowacka Beata 114, 182, 193, 641, 674, 700
 Nowak Jan 278, 281
 Nowak-Jeziorański Jan 621
 Nowakowska Ewa R. 674
 Nowok Agnieszka 210, 215
 Nowotarska Maria 180, 631
 Nycz Ryszard 270, 281, 532, 536

 Obertyńska Beata 50, 111
 Ochocki Aleksander 136
 Ochorowicz Michał 382, 390
 Oesterreicher-Mollwo Marianne 250, 266
 Okoń Waldemar 157, 170
 Olędzka-Frybesowa Aleksandra 278, 281
 Oliver Mary 128
 Olszewski Krystyn 511, 512, 518, 519
 Ong Walter 58
 Ono No Komaczi 661
 Opacka-Walasek Danuta 685
 Opęchowski Władysław 600
 Or Amir 701
 Ordonówna Hanka (właśc. Maria Anna Pietruszyńska hr. Tyszkiewiczowa, pseud. Weronika Hort) 329, 330, 340
 Osiński Jakub 12, 385, 389, 390, 697
 Ostaszewski Jan 600
 Ostromęcki Bogdan 626
 Ostrowski Jan 687
 Oszczakiewicz Roma 600
 Otwinowska Jadwiga 600
 Overeem Jan-Willem 626, 648
 Ożóg Jan Bolesław 658
 Ożóg Zenon 258, 262, 267, 295, 296, 401, 415, 423, 431, 676, 677, 683
 Pachciarek Paweł 223, 235, 250, 266
 Pache Magdalena 645
 Paderewski Ignacy 326
 Page Patricia Kathleen 659
 Palach Jan 242, 387, 388, 389, 584, 623
 Paliwoda Agata 12, 369, 376, 458, 470, 697
 Paluch Andrzej K. 480, 492
 Pancewicz Bronisław Marian 326, 331, 332, 333, 340
 Pankowski Marian 525, 596, 650, 662, 682
 Panufnik Maciej 87, 95
 Parandowski Jan 302, 321
 Pareyson Luigi 75, 76
 Paskevicius Maria 591
 Pasternak Boris L. 118
 Pasternak Leon 111
 Pasterska Jolanta 420, 431, 697
 Pasterski Janusz 12, 71, 95, 121, 124, 125, 126, 127, 129, 135, 140, 142, 144, 154, 164, 170, 198, 201, 215, 257, 258, 267, 289, 291, 296, 401, 415, 421, 430, 431, 436, 441, 451, 452, 454, 457, 470, 531, 535, 536, 539, 541, 542, 543, 556, 562, 563, 572, 637, 638, 640, 641, 642, 643, 645, 659, 660, 661, 669, 673, 677, 682, 683, 685, 690, 691, 692, 698
 Paszkiewicz Mieczysław 464, 587, 594, 600
 Patyk Izabela 690
 Paweł z Tarsu, święty 65
 Pawlikowska-Jasnorzewska Maria 525, 662

- Pazderski Filip 308, 321
 Peiper Tadeusz 402, 403, 410, 412, 621, 669
 Pendergast Sara 514, 518, 668
 Pendergast Tom 514, 518, 668
 Peszkowski Zdzisław „Ryś Zuch” 333, 335, 351
 Petersen Klaus 630
 Petrarka Francesco 16
 Pędziński Zbigniew 676, 686
 Piasecki Sergiusz 663
 Piecuch Czesława 55, 68
 Piekarski Ireneusz 74, 95
 Pieńkowska Marzena 202, 215
 Pietrkiewicz Jerzy 369, 398, 402, 526, 533, 534, 536, 657, 696
 Pilitowska Agata 631
 Piłsudski Józef 484
 Pinsky Robert 586
 Piotrowiak Jan 181, 183, 193, 258, 264, 267, 683
 Piotrowiak Miłosz 294, 296
 Piskurewicz Ewa 12, 361, 369, 698
 Pius XII, papież (właśc. Eugenio Maria Giuseppe Giovanni Pacelli) 444
 Platon 22, 39, 288, 290, 296
 Pleszczyński Andrzej 600
 Pluta Franciszek 328, 333, 347, 349
 Pluta Leonard 328, 340
 Pławski Eugeniusz 484–485
 Pławski Jerzy 483
 Pniewska Danuta 618
 Po Dżu-Ji 661
 Podgórski T. 687
 Podsiad Antoni 625, 647
 Poe Edgar Allan 534
 Pol Pot (właśc. Sar Saloth) 562
 Polowiec Henryk 687
 Pomian Krzysztof 114
 Pomorski Adam 29, 39
 Popiel Magdalena 560, 561, 571, 572
 Popowski Wacław Jan 84, 95
 Poręba Marcin 136
 Pospiszyl Kazimierz 215
 Poświatowska Halina 31, 238, 625, 658
 Pound Ezra 467, 534, 542, 556, 657
 Poznański Karol 592
 Prochaska Franciszek 395
 Prokop Marek P. 198, 215, 393, 415, 421, 432, 678
 Prokopiuk Jerzy 250, 252, 266
 Pruszyński Ksawery 105
 Przyboś Julian 31, 35, 98, 115, 129, 149, 154, 258, 315, 401, 402, 403, 410, 413, 415, 422, 431, 458, 469, 558, 585, 586, 625, 647, 658, 675, 677, 686
 Przybylski Ryszard 262
 Przytuśki Bronisław 50
 Ptak Janina 331, 332, 355
 Ptasieńska Małgorzata 445, 454
 Purdy Al 659
 Puszkina Aleksander 16, 118
 Putrament Jerzy 111, 409
 Pytasz Ewa 425, 432
 Pytasz Marek 411, 415, 421, 425, 431, 432, 458, 460, 470, 677
 Rabizo-Birek Magdalena 12, 15, 57, 68, 163, 170, 183, 193, 199, 201, 215, 238, 241, 245, 258, 266, 267, 272, 281, 297, 300, 319, 321, 325, 383, 390, 401, 415, 428, 431, 452, 454, 457, 470, 471, 522, 530, 536, 540, 544, 554, 555, 556, 563, 569, 571, 572, 591, 637, 639, 640, 641, 642, 671, 672, 673, 677, 679, 680, 683, 684, 698
 Radecki Henry 476, 477, 492
 Radha Anu 328
 Radion Ewelina 11, 213, 215, 699
 Radwański Gustaw 238, 600, 692
 Rajewska Ewa 541, 556
 Reczyńska Anna 12, 476, 492, 699
 Reiter Andrea 504
 Rej Mikołaj 145
 Rejniak-Majewska Agnieszka 221, 235
 Rembowska-Płuciennik Magdalena 158, 170
 Reszke Robert 136
 Ricken Friedo 85, 95

- Ricouer Paul 75, 76, 89, 95
 Rilke Rainer Maria 46, 50, 306, 307, 321, 695
 Rodak Magda 329, 340
 Rodak Paweł 329, 338, 340
 Rogalewska Ewa 394, 415, 639, 641, 683, 684, 685, 690
 Rogowski Witold 635
 Rolicz-Lieder Wacław 587
 Romer Tadeusz 596
 Rostworowski Jan 563, 688
 Rothberg Michael 150
 Rousseau Henri 176, 178
 Rowiński Krzysztof 600
 Różewicz Tadeusz 17–20, 24–27, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 39, 253, 264, 267, 291, 292, 293, 296, 534, 566, 586, 620, 630, 658
 Różycki Tomasz 241
 Rueckert William 138
 Ruszar Józef Maria 71, 642, 679
 Rybicka Elżbieta 158, 164, 170, 438, 454
 Rymkiewicz Jarosław Marek 230
 Rymśa Janusz Andrzej Gozdawa de la Perth Oncell'e de Lilio 483
 Sabo Roman 11, 12, 80, 239, 257, 267, 339, 394, 415, 473, 475, 489, 491, 492, 607, 631, 638, 641, 642, 677, 679, 684, 689, 690, 691, 692, 694, 699
 Sadyk Pasza zob. Czajkowski Michał
 Sadza Agata 547, 555
 Said Edward 182, 183, 626
 Sakowski Juliusz 671
 Salumets Thomas 497, 519, 528, 536, 638, 669
 Salwa Mateusz 220, 227, 233, 235
 Sampson Fiona 242, 267, 636
 Sarna-Łopianowski Narcyz 485
 Saryusz-Wolska Magdalena 280, 281, 308, 321
 Sawczenko Iwan 583
 Sawicki Piotr 419, 431
 Sawicki Stefan 74, 95
 Schiller Friedrich von 16
 Scholem Gershom 93
 Schrödinger Erwin 80
 Schubert Franz 211
 Schulz Bruno 16
 Schwarz Daniel R. 504
 Scott Peter Dale 19
 Scruton Robert 226, 227
 Serafin Steven R. 630, 639, 667, 668, 669
 Seton-Watson George 622
 Seton-Watson Hugh 658
 Sęp Szarzyński Mikołaj 16, 315
 Shakespeare William 243, 260, 267, 314, 315, 637, 660
 Shapiro Karl 553, 555, 595, 657
 Shipley Joseph T. 513, 518
 Sibley Robert 684
 Sidorek Janusz 276, 280
 Siedlecki Janusz Nel 511, 512, 518, 519
 Siemaszko Zbigniew 371, 372, 376, 687
 Sierszulska Anna 443, 454
 Sikora Jerzy 11, 55, 68, 421, 432, 457, 461, 470, 593, 633, 643, 649, 677, 684, 699
 Sikora Sławomir 143, 153
 Sikorski Władysław 326, 327
 Sito Jerzy S. 393, 397, 399, 400, 404, 411, 414, 541, 596, 635, 650, 684
 Siwiec Marek K. 697
 Siwor Dorota 71, 642, 679
 Składankowa Maria 318, 321
 Skorupa McGregor W. 372, 592
 Skórczewski Dariusz 213, 215, 690
 Skrendo Andrzej 25, 39, 293, 296
 Skucińska Anna 550, 556
 Skwara Marek 55, 68
 Skwarczyńska Stefania 169, 170, 418, 432, 438, 454
 Skwarnicki Marek 677
 Słapik Magdalena 701
 Sławiński Janusz 260, 268
 Słonimski Antoni 441, 466, 618
 Słowacki Juliusz 17, 35, 249, 258, 261, 315, 335, 348, 618

- Smith Arthur James Marshall 624, 658
 Snyder Gary 138, 148
 Sokolowski Richard 667
 Solecki Jan 489
 Sołowiej Kazimierz 597
 Souster Raymond 624, 658
 Spinoza Baruch 247, 561
 Sprusiński Michał 688
 Stachowiak Lech 224, 235
 Staff Leopold 33, 586, 664
 Stalin Józef W. 30, 100, 111, 562
 Stanisław ze Szczepanowa, święty 586
 Staniszewski Andrzej 678
 Stankiewicz Władysław J. 10, 568, 572, 627, 631, 633, 635, 659, 660, 665
 Stap J.H. 694
 Steinbrinker Günther 621
 Stempowski Jerzy (pseud. Paweł Hostowiec) 387, 408, 597
 Stenberg Peter 630
 Sterna-Wachowiak Sergiusz 690
 Stevens Wallace 584, 637, 661,
 Stępień Wojciech 588
 Stockwell Peter 550, 556
 Stolarczyk Stanisław 690
 Stone Rochelle Heller 665
 Strycka Inez 677
 Strzyżewski 357
 Stypuła Wiesław 328, 334, 335, 340
 Sulik Bolesław 10, 12, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 406, 436, 474, 491, 526, 536, 578, 579, 580, 583, 592, 600, 620, 621, 639, 655, 687, 688
 Sułkowski Tadeusz 31, 50, 398, 399, 400, 533
 Sułkowski Witold 238, 450, 625, 658
 Supruniuk Mirosław Adam 398, 413, 414, 415, 437, 454
 Surma-Gawłowska Monika 76
 Sword Keith 630, 667
 Symonides z Keos 165
 Szalewska Katarzyna 680
 Szałagan Alicja 415, 674
 Szałasta-Rogowska 12, 50, 53, 54, 56, 64, 68, 95, 114, 115, 121, 139, 140, 141, 142, 153, 154, 158, 159, 165, 170, 178, 181, 182, 193, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 203, 204, 205, 209, 214, 215, 222, 234, 235, 238, 241, 243, 245, 246, 247, 259, 265, 267, 272, 280, 281, 286, 289, 295, 296, 321, 329, 341, 361, 376, 393, 415, 420, 421, 424, 430, 432, 436, 450, 453, 454, 457, 470, 536, 539, 547, 555, 556, 563, 617, 635, 636, 637, 639, 641, 643, 645, 674, 676, 677, 679, 680, 682, 683, 684, 685, 689, 700, 703
 Szar-Mierkowski Leszek 600
 Szczepan-Wojnarska Anna M. 252, 266
 Szczerkowski Roman 600
 Szekspir William zob. Shakespeare William
 Szemplińska Elżbieta 111
 Szenwald Lucjan 111, 528
 Szikibu Izumi 661
 Szklowski Wiktor 550, 556
 Szpakowska Małgorzata 445
 Szuber Janusz 46, 50
 Szuster Marcin 543, 554
 Szwarz Karol 578, 600
 Szyjewski Andrzej 186, 193
 Szymańska Adriana 239, 267, 689
 Szymański Wiesław P. 686, 688
 Szyborska Wisława 17, 18, 19, 20, 29, 30, 31–32, 35, 37, 659,
 Szyborski Krzysztof 445
 Śliwiński H.C. 600
 Śliwiński Piotr 37, 39, 316, 321
 Ślósarska Joanna 255, 256, 267
 Śmieja Florian 12, 115, 238, 384, 390, 404, 411, 415, 417–430, 432, 458, 465, 466, 468, 581, 597, 621, 627, 628, 635, 640, 642, 648, 677, 688, 690, 692, 700
 Śniedziewski Piotr 200, 206, 209, 215

- Świdarska Hanna (pseud. Janina Kowalska) 330, 340, 526
 Świdarski Bolesław 401, 410, 413, 621
 Świeściak Alina 196, 215, 389, 390
 Święch Jerzy 277, 281, 431, 677
 Świrszczyńska Anna 18, 20
- Tabakowska Elżbieta 550, 556
 Tabaszewska Justyna 148, 155
 Taborski Bolesław 365, 369, 373, 375, 393, 397, 399, 404–405, 412, 414, 415, 422, 458, 463, 468, 581, 583, 597, 598, 599, 635, 677, 678, 685, 687
 Tagore Rabindranath 466, 542, 618
 Tamerlan (Timur Chromy) (1336–1405), władca środkowoazjatycki 105
 Tarka Krzysztof 362, 376, 474, 492
 Tarkowski Andriej 54
 Tarnawski Wit 600
 Tarnowska Barbara 12, 150, 155, 162, 170, 198, 215, 222, 227, 229, 230, 231, 235, 246, 259, 262, 265, 268, 393, 397, 401, 404, 415, 421, 432, 457, 470, 471, 540, 541, 556, 640, 671, 672, 673, 678, 685, 686, 690, 691, 694, 700
 Tarnowska Maria 89, 95
 Tasso Torquato 16
 Tatarkiewicz Anna 220, 235
 Taylor Charles 571, 572
 Tazbir Janusz 677
 Telicki Marcin 158, 170
 Terlecki Tymon 114, 397, 407, 414, 675
 Tetmajer Kazimierz 466
 Theiss Wiesław 330, 341
 Thernerson Stefan 466, 600
 Thomas Dylan 467
 Thomas Ronald Stuart 584, 661
 Thomas William 491
 Thompson Ewa M. 443, 454
 Thoreau Henry David 123, 127
 Tiedemann Rolf 503, 518
 Tokarczuk Olga 700
 Tokarski Jan 376, 687
 Tokarski Stanisław 305, 321
 Tomasik Wojciech 121, 131, 140, 689
 Tomasz z Akwinu, święty 93
 Toruńczyk Barbara 541, 556
 Traba Robert 308, 321
 Trakl Georg 44
 Trilling Lionel 525
 Trojanowska Tamara 617, 634
 Turgieniew Iwan S. 118
 Turzańska Nelly 629
 Turzański Władysław 629
 Turzyński Ryszard 223, 235, 250, 266
 Tutaj Ewa 675
 Tuwim Julian 382, 466, 586, 659
 Twardowski Jan 629
 Tworkowska Maria 445
 Tworzecka Małgorzata 361, 376, 526, 536, 666, 670
 Tyndorf Richard J. 487, 491
 Tyrmand Leopold 114, 624, 647
- Ulatowski Jan 600
 Urbankowski Bohdan 115, 629, 648
 Urbanowski Maciej 438, 454
 Utracka Dorota 697
- Vedder Barbara 518
 Vendler Helen 20
 Venuti Lawrence 545, 556
- Wal Anna 12, 531, 535, 638, 669, 701
 Wałęsa Lech 363, 429
 Wang Cziu-ssu 661
 Wan-Li Yang 659
 Ward Charles A. 626, 665
 Wasiak Regina 589
 Wasilewska Wanda 112
 Waszczuk-Kamieniecka Danuta 99, 114
 Waśkiewicz Andrzej K. 55, 68
 Wat Aleksander 18, 20, 50, 111, 115, 124, 135, 299, 300, 410
 Wązyk Adam 111, 362, 403, 658, 619
 Webb Phyllis 624, 658
 Weil Simone 38, 278, 281
 Weinstein Philip 150
 Weintraub Wiktor 246

- Weissbort Daniel 600
 Wejs-Milewska Violetta 369, 394, 415, 641, 679, 683, 684, 685, 690
 Wellek René 524, 621, 657
 Wen Czen-ning 661
 Wencel Wojciech 241
 Wergiliusz 136, 209
 West Ann/Anne J. 115, 647
 Westfal Stefan 687
 Wheeler Paul F. ? 114, 647
 Whitehead Anne 150
 Whitman Walt 22, 124, 132, 467
 Wierusz-Kowalski J. 188, 193
 Wierzbicka Anna 566
 Wierzbicki Marek 331, 340
 Wierzyńska Halina 380, 385, 598
 Wierzyński Kazimierz 12, 31, 269, 379–389, 390, 402, 466, 533, 562, 581, 598, 623, 626, 627, 637, 671, 694, 697
 Wilczek Piotr 600, 668, 671
 Williams Raymond 136
 Williams William Carlos 542, 556, 657
 Wirpsza Witold 316
 Wiśniowska Halszka 511, 519
 Witek Rafał 671, 672, 673
 Witkiewicz Stanisław 169, 170
 Witkowicz Marek (właśc. Marek Drabikowski) 114
 Wittlin Józef 50, 269, 387, 525, 598
 Witwicki Władysław 22, 39
 Włodarczyk Tadeusz 498, 518
 Wnuk Aleksandra 207, 216
 Wojaczek Rafał 238, 625, 658
 Wojnakowski Ryszard 233, 235
 Wojtyła Karol zob. Jan Paweł II
 Woleński Jan 84, 95
 Wolski Jan 12, 21, 38, 63, 68, 114, 121, 139, 144, 154, 158, 163, 170, 198, 213, 214, 215, 223, 235, 419, 420, 423, 428, 431, 432, 459, 462, 470, 522, 532, 535, 536, 539, 556, 576, 598, 601, 632, 635, 636, 637, 639, 669, 673, 676, 677, 678, 680, 682, 683, 684, 685, 686, 689, 701
 Wołodkowicz Andrzej 476, 492
 Wołyński Wacław 242, 268
 Woolf Stuart 511, 518
 Wordsworth William 25, 123, 124, 249, 258
 Woroszyński Wiktor 598, 599, 625, 626, 658
 Wozniesiński Andrzej A. 113, 117
 Woźnicka Zofia 589
 Wójcik Tomasz 295, 296
 Wójcik Włodzimierz 144, 154, 458, 470, 677, 681, 685
 Wright George 624, 647
 Wróbel Janusz 326, 327, 328, 341
 Wróblewski Bogusław 636
 Wyskiel Wojciech 674
 Wypiański Stanisław 50
 Yates J. Michael 113, 115, 623, 624, 647
 Yeats William Butler 467, 542, 552, 553, 556, 584, 637, 660
 Zadura Bohdan 242, 636, 660
 Zagajewski Adam 16, 17, 18, 20, 33, 237, 238
 Zagórski Stanisław 677
 Zahorska Stefania 697
 Zakrzewska Wanda 223, 235, 250, 266
 Zambrzycka Grażyna 31, 630, 631, 634
 Zamiatin Jewgienij I. 118
 Zaremba Paweł 600
 Zarych Elżbieta 674
 Zarycki Tomasz 274, 281
 Zatorska Matylda 679, 701
 Zawada Andrzej 76, 690
 Zdrojewski Bogdan 420
 Zdunik Michał 216
 Zeldowicz Henryk 489
 Ziarkowska Justyna 419, 424, 425, 431, 432
 Ziejka Franciszek 447, 454
 Zielińska Urszula 272, 359, 376, 403, 414, 428, 452, 467, 468, 470, 473, 474, 492, 542, 555, 631, 671, 672, 673
 Zientarski Walter 477, 492

- Znaniecki Florian 491
Zyman Edward 12, 124, 212, 216, 277,
382, 420, 432, 467, 469, 549, 555,
611, 631, 634, 636, 638, 639, 641,
642, 643, 671, 672, 673, 678, 686,
690, 692, 702
Żaba Zofia 600
Żabicki Zbigniew 460, 470
Żang Pi 661
Żarnowska Monika 686
Żegota-Januszajtis Marian zob. Janu-
szajtis-Żegota Marian
Żelazko Joanna 326, 341
Żółciński Tadeusz J. 678
Żółtowski Adam 600
Żukowski Dariusz 164, 169
Żukrowski Wojciech 596
Żurawicka Janina 687
Żywina Józef 600

Spis treści

BOGDAN CZAYKOWSKI
Epitafium / 7

Wstęp (*Magdalena Rabizo-Birek i Bożena Szatasta-Rogowska*) / 9

BOGDAN CZAYKOWSKI
Czesław Miłosz i tak zwana polska szkoła poezji
(*przełożyła Anna Jaworska*) / 15

Część pierwsza
„Ja jestem poeta”

ANDRZEJ LAM
Poprawki Czaykowskiego / 43

JERZY SIKORA
Poezja jako narzędzie poznania według Bogdana Czaykowskiego / 53

JUSTYNA BUDZIK
Homo hesitans, homo confidens? Bogdana Czaykowskiego
drogi do Boga / 71

OLGA MEDVEDEVA-NATHOO
Sowieckie sny Bogdana Czaykowskiego (*tekst przejrzały*
Bożena Szatasta-Rogowska i Magdalena Rabizo-Birek) / 97

BOGDAN CZAYKOWSKI
Słowo do rosyjskich polonistów
(*do druku podała Olga Medvedeva-Nathoo*) / 117

ANNA JAWORSKA

Od Toronto po Vancouver. Literackie obrazy Kanady
w poezji Bogdana Cząkowskiego z punktu widzenia ekokrytyki / 121

MAGDALENA KOKOSZKA

Tropy zwierzęce w poezji Bogdana Cząkowskiego / 141

ELŻBIETA MAZUR

„Mieć oczy szeroko otwarte”. Obrazowanie plastyczne
i zmysłowe w poezji Bogdana Cząkowskiego / 157

ROMAN SABO

Na marginesie spojrzenia Bogdana Cząkowskiego / 173

EWA BARTOS

Ogród utracony. O doświadczaniu seksualności
w poezji Bogdana Cząkowskiego / 181

EWELINA RADION

„Muzyka żalu”. Nie tylko o dźwiękach melancholii
w poezji Bogdana Cząkowskiego / 195

Część druga
„Wiersz chciał być”

KATARZYNA NIESPOREK

Cisza ogrodu. O jednym wierszu Bogdana Cząkowskiego / 219

MAGDALENA RABIZO-BIREK

Wiersze jednej nocy / 237

JANUSZ PASTERSKI

Dlaczego „miejsce jest nieistotne”? Wokół wiersza *Miejsce i czas*
Bogdana Cząkowskiego / 269

BOŻENA SZAŁASTA-ROGOWSKA

„Gdy patrzę na koniec moich dni” – o wierszu *Zamiast modlitwy*
Bogdana Cząkowskiego / 283

ROBERT MIELHORSKI

Pomiędzy cielesnością, duchowością i metafizyką.
O projekcie *Thea* Bogdana Cząkowskiego / 297

Część trzecia
„Ludzie bywają wielopoziomowi”

AGATA PALIWODA
O *Dzienniczku* z Indii Bogdana Czaykowskiego / 325

BOGDAN CZAYKOWSKI
Dzienniczek (zapis Agata Paliwoda) / 343

ANNA JAMROZEK-SOWA
„Oddalić się od niedorzeczywistości emigracyjnego świata”.
Polacy w Wielkiej Brytanii w świetle korespondencji Jerzego Giedroycia
i Bogdana Czaykowskiego / 359

JAKUB OSIŃSKI
Bogdan Czaykowski i Kazimierz Wierzyński. Portret podwójny / 379

BEATA TARNOWSKA
Podwójni emigranci. O korespondencji Jana Brzękowskiego
i Bogdana Czaykowskiego / 393

NINA CIEŚLIK-WILK
Trywia życia. Florian Śmieja i Bogdan Czaykowski.
Listy 1961–1993 / 417

ANNA WAL
„Garstkę ludzi pokochałem, tęskniąc gniewnie do ojczyzny”.
Bogdana Czaykowskiego wrażenia z pobytu w Polsce / 435

JAN WOLSKI
Rozproszone drogi. Bogdan Czaykowski o „Kontynentach” / 457

ANNA RECZYŃSKA
Dzieje polskiej grupy etnicznej w Kolumbii Brytyjskiej w opracowaniu
Bogdana Czaykowskiego / 473

Część czwarta
„Znalazłszy się w środku tranzytu”

BOGDAN CZAYKOWSKI
Proszę państwa do gazu Tadeusza Borowskiego: fakt, fikcja i prawda
(przełożyła Anna Jaworska) / 497

KAZIMIERZ ADAMCZYK
Bogdan Czaykowski – krytyk literacki i publicysta / 521

ARKADIUSZ LUBOŃ

Kategoria „dziwności” tekstualnej w przekładzie artystycznym.
Uwagi o teorii i praktyce translatorskiej Bogdana Czaykowskiego / 539

JOLANTA PASTERKA

Myśli i posłania *Listów znad Pacyfiku* Bogdana Czaykowskiego / 559

EWA PISKUREWICZ

Archiwum Bogdana Czaykowskiego w Gabinetie Rękopisów
Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie / 575

BOGDAN CZAYKOWSKI

Żegnanie / 603

Wiersze dla Bogdana Czaykowskiego

ANDRZEJ BUSZA

Letnia elegia, druga / 607

FLORIAN ŚMIEJA

Czaykowski / 609

EDWARD ZYMAN

Objąć cię słowem / 611

ROMAN SABO

Rozmowa / 613

JANUSZ PASTERSKI

Ziemi skłon / 615

Kalendarium życia i twórczości Bogdana Czaykowskiego (*opracowały*
Bożena Szalaśta-Rogowska i Magdalena Rabizo-Birek) / 617

Bibliografia twórczości Bogdana Czaykowskiego
(*opracowały Matylda Zatorska i Magdalena Rabizo-Birek*) / 645

Noty o Autorach / 693

Wykaz skrótów tytułów tomów poetyckich
Bogdana Czaykowskiego / 703

Indeks nazw osobowych / 705

W książce wykorzystano fotografie autorstwa Magdaleny Rabizo-Birek (s. 5, 41, 172, 194, 323, 495), Anny Lubicz-Łuby (s. 120, 180, 434, 472), Gilberta Bartholomew (s. 378, 456, 538) oraz pochodzącą z prywatnego archiwum Andrzeja Buszy (s. 217), a także kopię rękopisu z prywatnego archiwum Bożeny Szałaszy-Rogowskiej (s. 70), kopie materiałów ze spuścizny Bogdana Czaykowskiego zdeponowanej w Gabiniecie Rękopisów Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie (s. 282, 358, 558) oraz z Archiwum Profesora Bogdana Czaykowskiego w Zbiorach Specjalnych Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego (s. 156, 342)

Redaktor: Magdalena Pache

Projekt okładki: Magdalena Pache

Redakcja techniczna: Małgorzata Pleśniar

Korekta: Adriana Szaforz

Łamanie: Alicja Załęcka, Edward Wilk

Redaktor inicjujący: Przemysław Pieniążek

Nota copyrightowa obowiązująca do 31.12.2022

Copyright © 2021 by Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

Wszelkie prawa zastrzeżone

Sprzysyamy otwartej nauce. Od 1.01.2023 publikacja dostępna na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe (CC BY-SA 4.0)

Wersja elektroniczna monografii zostanie opublikowana w formule wolnego dostępu w Repozytorium Uniwersytetu Śląskiego www.rebus.us.edu.pl

<https://orcid.org/0000-0002-9696-4095>

<https://orcid.org/0000-0003-1384-5451>

Kontynenty. T. 2, Studia i szkice o twórczości
Bogdana Czaykowskiego / pod redakcją Magdaleny
Rabizo-Birek i Bożeny Szałaszy-Rogowskiej.
Wydanie I. - Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu
Śląskiego, 2021

<https://doi.org/10.31261/PN.3985>

ISBN 978-83-226-3974-0

(wersja drukowana)

ISBN 978-83-226-3975-7

(wersja elektroniczna)

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawnictwo@us.edu.pl

Druk i oprawa
Volumina.pl Daniel Krzanowski
ul. Księcia Witolda 7-9
71-063 Szczecin

Wydanie I. Ark. druk. 45,5. Ark. wyd. 44,5. Wydrukowano na papierze Alto Creme 90 g, vol. 1.5.
PN 3985. Cena 144,90 zł (w tym VAT)

Patronat honorowy:

Czasopismo „Archiwum Emigracji.
Studia – szkice – dokumenty”

Polski Fundusz Wydawniczy

Polski Instytut Naukowy
w Ameryce

Związek Pisarzy Polskich
na Obczyźnie

Patronat prasowy:

Kwartalnik literacko-artystyczny
„Fraza”

Czasopismo „Tematy i Konteksty”

Miesięcznik społeczno-kulturalny „Ślask”

Cena 144,90 zł (w tym VAT)

ISBN 978-83-226-3975-7

9 788322 639757

Więcej o książce

[Kup książkę](#)